

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

september 2012 | jaargang 16 | #07

Dirigent Eric Lederhandler

**‘Je voelt de stemming
van het publiek
in je rug’**

**Rechters aan zet
over Uplace**

**Coalitievorming
in de gemeenten**

Lost in de Rand

Nieuwe fotoreeks van Roger Van Vooren

Keramiste Mia Bogaert

**‘Porselein is
het witte goud’**

+ AGENDA

Muziek, woord en beeld

op Open Monumentendag

i

Pascale De Snijder uit Peutie werd vorige maand door Joris Pauwels aangeduid om *deketting* voort te zetten. Pascale is zaakvoerster van het grafisch communicatiebureau Box32 en schreef het kinderprentenboek *Het hart van mama*, een boek dat kinderen voorbereid op het afscheid van mama.

Moedig

Verdriet, herinneren en doorgaan

Pascale De Snijder woont tien jaar in Peutie, maar verhuist binnenkort. 'We blijven in de omgeving, maar omwille van mijn zaak moet ik verhuizen. Ik heb meer ruimte nodig. Spijtig, want we hebben hier heel graag gewoond.' Pascale is afkomstig van Machelen, maar heeft ook in Zaventem, Diegem en Koningslo gewoond. 'In Peutie is het tof. Van bij onze start leerden we hier meteen de burens kennen. In het begin waren er zelfs geen afsluitingen tussen de tuinen, er werd gewoon van de ene naar de andere tuin gewandeld voor een babbel of barbecue. De kinderen hadden hier alle mogelijkheden om zich uit te leven. Het is hier gezellig en tegelijk ook speciaal. De wijk ligt volledig in het groen, maar toch is de ring, het centrum van Vilvoorde of Mechelen, kortbij. Omdat ik als zelfstandige mijn uren grotendeels zelf bepaal, kan ik de files vermijden, maar ik weet niet wat het zal geven als het Uplace-project hier op termijn gerealiseerd zal worden. Mijn man pendelt bijna dagelijks naar Brussel met de wagen en staat veel in de file. Ik vrees dat de files alleen maar zullen toenemen als er in Machelen zo'n groot project wordt neergepoot, tenzij er belangrijke inspanningen worden geleverd op het vlak van mobiliteit. Maar los daarvan woon ik hier zeer graag. 's Morgens hoor je de vogels fluiten en de hanen kraaien. Fantastisch. Ik zal de sfeer van de buurt missen als we wat verderop gaan wonen. Mijn zoon heeft hier ook veel jeugdherinneringen. Gelukkig gaan we niet ver weg. Ik woon echt graag in deze regio. De buurt wordt goed onderhouden, er zijn gezellige restaurants vlakbij en het cultuurcentrum Het Bolwerk is een echte aanrader.'

Prentenboek

Pascale De Snijder is de auteur van het prentenboek *Het hart van mama*. 'Het is een ontroerend interactief verhaal over verdriet, herinneringen en doorgaan. Het is geschreven vanuit mijn eigen ervaring. In mei 2006 kreeg ik te horen dat ik huidkanker had, en ben ik met mijn toen 13-jarige zoon over de ziekte beginnen praten. Ik stelde mij de vraag hoe je zoiets moet uitleggen aan je kind. En wat zal er gebeuren als mama er niet meer is? Hoe herinneren kinderen zich hun mama? Aan de hand van het boekje help ik mama's en hun kinderen om te praten over alle emoties die bij een serieuze ziekte komen kijken. Soms volstaan woorden niet om gevoelens uit te drukken, maar lukt het wel met tekeningen, knutselwerkjes of foto's. Door samen een schatkist vol herinneringen aan mama te maken, blijft mama verder leven. Het prentenboek beschrijft ook de veranderingen en fases in een ziekteproces. Voor mij en mijn zoon was het een bijzonder intense ervaring die gelukkig goed is afgelopen. Het boekje kan nu andere mama's en hun kinderen helpen. Inmiddels wordt het ook warm aanbevolen door de Vlaamse Liga tegen Kanker en de Stichting tegen Kanker.'

tekst Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

AGENDA BINNENIN

13

Rechters aan zet over Uplace

© DL

10

23

26

04

'Politiek is erg veranderd'

Op zondag 14 oktober zijn het gemeenteraadsverkiezingen. Twee afscheidnemende lokale politici met een lange staat van dienst geven ons hun inzichten over de lokale politiek in de Rand, over de schone stiel van burgemeester, over de uitdagingen van de gemeente.

28

Ateliers in de Rand

In de Rand wonen en werken de meest uiteenlopende kunstenaars en ambachtsmensen. In onze nieuwe reeks *Ateliers in de Rand* tonen we de variatie, proeven we de sfeer, zien we wat er gebeurt.

EN Keramiste Mia Bogaert uit Beigem bijt de spits af.

30

Lost in de Rand

Vanaf dit nummer publiceren we een nieuwe fotoreeks van freelance fotograaf Roger Van Vooren uit Zaventem. Hij maakt surrealistische, melancholische foto's. In *Lost in de Rand* laat hij zijn blik over onze regio gaan. Verloren, maar altijd onderweg.

02 ■ deketting

06 ■ vanassetotzaventem

09 ■ mijngedacht

16 ■ bouwwerk

24 ■ opstap

25 ■ dekijker

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievansmaak

30 ■ lostinderand

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdreductie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Roularta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit in de Rand** wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

‘Politiek is erg verand

Op zondag 14 oktober zijn het gemeenteraadsverkiezingen. Nieuwe mensen stellen zich kandidaat, gevestigde waarden willen bevestigen, oudgedienden zeggen de politiek vaarwel. Twee afscheidnemende lokale politici met een lange staat van dienst geven ons hun inzichten over de lokale politiek in de Rand, over de schone of minder schone stiel van burgemeester, over de uitdagingen van de gemeenten.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

‘Gemeenten staan voor grote uitdagingen’

Lieve Vanlinthout uit Sint-Pieters-Leeuw

Burgemeester Lieve Vanlinthout (62) van Sint-Pieters-Leeuw stopt eind dit jaar met lokale politiek. Na haar eerste verkiezing als gemeenteraadslid in 1988 werd ze onmiddellijk schepen, na twee schepenmandaten werd ze in 2000 burgemeester. ‘Ik heb altijd gezegd dat ik zou stoppen op een hoogtepunt, op een moment dat ik gerealiseerd zou hebben wat ik mij bij mijn intrede in de Leeuwse politiek had voorgenomen. Dat moment is gekomen’, zegt Vanlinthout.

Engagement

‘Mijn ouders waren sterk geëngageerd in het verenigingsleven van Halle. Al tijdens mijn humaniora was ik sociaal actief. In 1968, op mijn 18e verjaardag, hield ik tijdens een studentenbetoging voor Leuven-Vlaams mijn

eerste speech. Toen al kwam ik op voor het behoud van het Nederlandstalige karakter van de streek. Na mijn huwelijk in 1977 zijn we in Sint-Pieters-Leeuw komen wonen. In 1988 heb ik mij voor het eerst verkiesbaar gesteld. Tevreden kijkt ze terug op de realisaties in die 24 jaar. In die periode werden de bibliotheek, de kunstacademie en het cultureel centrum Coloma uitgebreid, het CC Zonnig Leven in Zuun, het jeugdhuus Laekelinde en het politiegebouw gerenoveerd, de sporthal in Ruisbroek heropgebouwd en het woonzorgcentrum Zilverlinde gebouwd. Na 20 jaar wachten op subsidies kon recent eindelijk de eerste steen worden gelegd van de nieuwe gemeenteschool Den Top. Ook politie en veiligheid kregen veel aandacht. ‘We werkten een integraal veiligheidsplan uit en bereiden nu met Halle, Beersel, Dilbeek de fusie van de lokale politiekorpsen voor. In vele straten werd een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd. Na de grote overstroming van november 2010 is er ook eindelijk overleg gekomen tussen de betrokken gemeenten en gewesten.’

Uitdagingen

‘Gemeenten staan de komende jaren voor de grote uitdaging om het budget in evenwicht te houden en toch de nodige inspanningen te leveren op vlak van opvang van kinderen en ouderen. Zowel de federale als de Vlaamse overheid schuiven steeds meer opdrachten door naar gemeenten zonder ze hiervoor financieel te compenseren. Bovendien verloren de gemeenten de voorbije jaren veel inkomsten uit dividenden en zien ze de kosten stijgen. Als de hogere overheden hun financieel beleid voor de gemeenten niet herzien, zal het lokale niveau niet anders kunnen dan de belastingen te verhogen.’ Specifiek voor een gemeente uit de Vlaamse Rand als Sint-Pieters-Leeuw stelt zich het probleem van de integratie van het stijgend aantal andersstalige inwijkelingen en het behoud van het Nederlandstalige karakter. Vanlinthout ziet een belangrijke opdracht weggelegd voor de integratieambtenaren. ‘Het aantal andersstalige inwijkelingen - Sint-Pieters-Leeuw telt 42 % anderstaligen - neemt toe, wat ons in de dagelijkse omgang en in de scholen of kinderopvang voor problemen stelt. Wij bieden de anderstalige ouders gratis taallessen Nederlands en huistaakbegeleiding aan, maar stellen vast - zeker bij Franstalige inwijkelingen - dat er weinig interesse en respect is voor onze Nederlandstalige cultuur. De Nederlandstalige politici zullen in de toekomst zonder twijfel moeten blijven vechten voor het behoud van het Nederlandstalige karakter van Sint-Pieters-Leeuw en de Vlaamse Rand rond Brussel.’

Evolutie

Het werk als politicus is de laatste jaren niet makkelijker geworden. De politieke zeden zijn verruwd. ‘Ik ben als burgemeester altijd heel toegankelijk geweest. De laatste jaren stel ik echter vast dat het respect voor politici verminderd is en dat politici meer en meer als pispaal gebruikt worden, bij wie men al zijn frustraties kwijt kan. Met de komst van het e-mailverkeer is het veel gemakkelijker geworden om rechtstreeks zijn ongenoegen over van alles en nog wat te spuien. De mensen zijn egoïstischer geworden. Alleen hun probleem is dringend en belangrijk. Velen aanvaarden ook niet dat de *oude politiek van plezierkes doen* definitief voorbij is en politici zich vandaag laten leiden door de wetgeving en het algemeen belang.’

DE ‘Die Politik hat sich sehr verändert’

Am Sonntag, dem 14. Oktober stehen wieder Gemeinderatswahlen an. Zwei scheidende Kommunalpolitiker mit einer langen Dienstzeit liefern uns ihre Einschätzungen zur Lokalpolitik im Rand, zum mehr oder weniger schönen Amt des Bürgermeisters und zu den Herausforderungen der Gemeinden. Bürgermeisterin Lieve Vanlinthout (62) aus Sint-Pieters-Leeuw sieht zwei grosse Herausforderungen: das Budget im Gleichgewicht zu halten und dennoch soziale Massnahmen ergreifen zu können und die Integration der zunehmenden Anzahl Anderssprachiger erfolgreich zu gestalten. ‘Die höheren Behörden schieben immer mehr Aufträge auf die Gemeinden ab, ohne ihnen dafür einen finanziellen Ausgleich zu bieten. Die Einnahmen verringern sich, die Kosten steigen. Wenn die Finanzpolitik für die Gemeinden nicht revidiert wird, wird die lokale Ebene nicht umhin können, die Steuern zu erhöhen.’ ‘Respekt trotzt man ab, indem man selber Respekt zollt’, meint Bürgermeister Hugo Casaer (75) aus Beersel zu der Frage, wie man die Internationalisierung des Rand angehen soll. Sowohl Vanlinthout als auch Casaer finden zudem, dass das politische Leben in den letzten Jahren stark verroht ist.

erd'

Lieve Vanlinthout

Hugo Casaer

'Respect afdwingen door zelf respect te betonen'

Hugo Casaer uit Beersel

In Beersel neemt burgemeester Hugo Casaer (75) eind dit jaar afscheid van de lokale politiek. Opgegroeid in Ekeren kwam hij in 1967 in Alseberg wonen waar hij in 1971 voor het eerst verkozen werd tot gemeenteraadslid. In de periode 1974-1986 was hij schepen, eerst van de toenmalige Randfederatie Halle en na 1976 van de fusiegemeente Beersel. Sinds 1986 is hij er burgemeester. Een goede burgemeester is volgens Casaer 'iemand die niet alleen coach maar ook trekker is, een sterke dossierkennis nastreeft, beschikbaar en dienstvaardig is zonder te vervallen in cliëntelisme en die tot slot ook spreekbuis is van de zwakkeren voor wie de burgemeester soms de laatste redplank is'.

Engagement

'Ik was als jongere actief in de KSA, waar we een heel goede vorming kregen en aangemaand werden om sociale verantwoordelijkheid op te nemen. In de jaren 60 waren we vooral actief rond ecologische thema's. Hier in Alseberg was dat bijvoorbeeld de bescherming van de Meigemheide en het protest tegen de geplande uitzavelingsprojecten voor de aanleg van de autosnelweg. Ik heb snel de keuze gemaakt voor de poli-

tiel, om van binnenuit dingen proberen te veranderen.'

Hugo Casaer heeft naar eigen zeggen als burgemeester steeds bakens willen verzetten. 'We voeren bijvoorbeeld allerlei acties om respect te vragen voor onze taal en cultuur. Lang voor anderen dat deden, organiseerden we aangepaste taalcurricula en probeerden we handelaars te overhalen om Nederlandstalige publiciteit te voeren. Dit respect kan je maar afdwingen als je zelf respect betoont voor anderen. Dan krijg je - met uitzondering van sommige hardliners uit het Brusselse - veel gedaan. Wij moeten ons opstellen als Europeanen en wereldburgers met Vlaamse wortels. De internationalisering van de Rand is overigens niet te stoppen.'

Deze openheid toont Beersel ook voor migranten. 'Indertijd dreigde fel protest toen wij als eerste gemeente de opening van een asielcentrum door het Rode Kruis steunden. Door aan de bevolking alles goed uit te leggen en hen inspraak te geven, is dat protest overgewaaid. Ondertussen werken heel wat vrijwilligers in het centrum.'

Casaer startte zijn loopbaan als ecologist en is dat altijd gebleven. 'Ik ben fier op de nog steeds geldende bouwverordening die ik indertijd als milieuschepen van de Randfederatie Halle ingevoerd heb om hoogbouw tegen te gaan. We zijn ook niet ingegaan op de vraag om overal bouwgrond te maken. We hebben in onze gemeente een enorm wan-

delnetwerk kunnen realiseren met om de 300 meter een zitbank op de steilere paden. Andere realisaties zijn de restauratie van het Kasteel van Beersel, waarvan momenteel de tweede fase gestart is, en de promotie voor streekproducten met de realisatie van het eerste bezoekerscentrum voor artisanale lambiekbieren. Om de overstromingen tegen te gaan, wordt binnenkort een studie naar de waterhuishouding in de vallei van de Molenbeek en de Zenne opgestart en komt er een Vlaams pilootproject om na te gaan wat de burger zelf kan doen.'

Evolutie

De lokale politiek is de afgelopen decennia sterk veranderd. 'De mensen zijn veeleisender geworden en procederen vlugger.' Casaer wijst op de nefaste rol van de e-mail communicatie. 'In e-mails hebben mensen vlugger de neiging stout en arrogant te worden zonder dat je als politicus meteen kunt antwoorden.' Ook de politici zijn volgens Casaer veranderd. 'Politici zoeken veel sneller dan vroeger zelfbevestiging. Scoren in de pers is belangrijk geworden. Voorts is de primauteit van de politiek verminderd ten voordele van de ambtenarij. Voorbeelden zijn de recente weigering van de bouwaanvraag voor windturbines langs het kanaal en de overdreven reglementitis bij de beoordeling van het dossier erosiebestrijding en het afbakenen van overstroombare gebieden.'

Leonard krijgt nieuwe woonwagen

OVERIJSE Leonard Boon, de man die zijn naam aan het wereldberoemde Leonardkruispunt gaf, heeft van de Dorpsraad van Jezus-Eik een nieuwe woonwagen gekregen. De Dorpsraad wil met deze replica van de originele *Ambulance Estaminet Leonard Boon* een aantal culturele manifestaties gestalte geven. In 1884 hield Leonard Boon, de zoon uit een landbouwersgezin uit Jezus-Eik de ouderlijke landbouwactiviteiten voor bekeken. Hij bouwde een woonwagen en installeerde die ter hoogte van het huidige

Leonardkruispunt. Hij verkocht er zijn Faro-bier en andere dranken aan de talrijke passanten, bosarbeiders en Jezus-Eikenaren. 'Op die manier was hij een van de pioniers van het huidige gastronomische centrum van Jezus-Eik. Ook nu wordt er tijdens de verschillende activiteiten van ons verenigingsleven in Jezus-Eik weer Faro geschonken. Die komt van de brouwerij Boon en het toeval wil dat brouwer Frank Boon een verre achterneef is van Leonard', zegt voorzitter Pips Luppens van de Dorpsraad. ■ wf

Eigenzinnig kaften

VLAAMSE RAND Boeken kaften is voor velen een noodzakelijk kwaad. Dankzij *Ezelsoor* kan je dit schooljaar opnieuw een tof evenement maken van die vervelende karwei. In onder meer Dilbeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Kraainem en Meise kan je gratis je boeken komen kaften. Het kaftpapier is gratis en werd ontworpen door jongeren uit tekenacademies en scholen. Niet echt een kampioen in het boekenkaften? Geen nood, vrijwilligers zetten je op weg en helpen je mee kaften. Je kan zelfs van je schoolboeken unieke exemplaren maken door er een leuke tekening op te laten zetten door een bekende illustrator. Tijdens de workshops van *Ezelsoor* kan je je eigen pennenzak ontwerpen, turnzak versieren of boekentas pimpen. Op de minicultuurmarkt krijg je info over alle culturele- en vrijetijdsactiviteiten voor kinderen in de gemeente. ■ TD

i De boekenkaftdagen van *Ezelsoor* vinden onder meer plaats op 5/9 van 14 tot 17 uur in CC Westrand in Dilbeek en GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode. Diezelfde dag is er ook *Ezelsoor* van 13 tot 17 uur in GC de Lijsterbes in Kraainem en van 14 tot 18 uur in GC de Zandloper in Wemmel. Op 8/9 kan je van 14 tot 17 uur terecht in het Cultuurhuis in Meise. Meer info op www.ezelsoor.info

Nog één keer voluit

VLAAMSE RAND 'Nog één keer voluit.' Dat is de slogan van de laatste editie van de Gordel in zijn huidige vorm op 2 september. Het fiets- en wandelevenement in de Vlaamse Rand is na 31 jaar nog altijd de grootste sportieve één-dagsmanifestatie in Vlaanderen, maar stopt er dit jaar dus mee. Het wordt de laatste editie volgens de klassieke formule met korte en lange fiets- en wandeltochten vanuit vier Gordel-

trefpunten, een Gordellied en de Gordelconcerten. Na een wat minder succesvolle editie vorig jaar en nu de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde een feit is, liep organisator Bloso niet over van enthousiasme om een 32e editie op poten te zetten. Op aandringen van Vlaams minister van Sport Philippe Muyters (N-VA) gaat Bloso op 2 september 'nog één keer voluit'. De organisatie van het evenement verliep

dit jaar in elk geval niet zonder slag of stoot. Eind april liet burgemeester Myriam Rolin van Sint-Genesius-Rode weten dat ze geen toestemming geeft om een Gordeltrefpunt in te richten in haar gemeente. Met een doortocht had ze geen probleem. Volgens Rolin is een vertrek- en aankomstplaats financieel niet haalbaar, maar veel Vlamingen onder wie ook schepen Anne Sobrie uit Rode vermoed-

demaand ▶

Dilbeek neemt nog voor de start van het nieuwe schooljaar maatregelen om op diverse plaatsen de schoolomgeving veiliger te maken. ▶ De overpopulatie aan schildpadden in de fontein aan het cultuurcentrum van **Strombeek** is ingedijkt. De dieren krijgen een nieuwe thuis bij de Vlaamse terrariumvereniging. ▶ De provincie Vlaams-Brabant heeft een bezwaarschrift

ingediend tegen de plannen voor het Brusselse winkelproject NEO op de Heizelvlakte. ▶ Omdat een deel van de trainingen nog altijd in het Frans verlopen, wordt voetbalclub KFC Strombeek door de gemeente **Grimbergen** niet langer erkend als lid van de sportraad. ▶ In Halle wil het stadsbestuur in het centrum een nieuwe ondergrondse parking aanleggen in de

buurt van sportcomplex de Bres. ▶ Uit de jaarlijkse metingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek blijkt dat het visbestand in de Zenne ter hoogte van Lembeek, **Drogenbos**, Anderlecht, **Vilvoorde** en Weerde er sterk op vooruit is gegaan. ▶ De gemeente **Beersel** wil het islamitisch centrum in **Lot** een eerlijke kans geven omdat tijdens een overleg met de meerder-

Eersteklas schooltuin

DILBEEK Basisschool 't Klavertje Vier uit de Dilbeekse deelgemeente Sint-Martens-Bodegem heeft de jaarlijkse prijs van de *Schooltuin* gewonnen. Schooltuin is een initiatief van Landelijke Gilden en Plattelandsklassen vzw. Bedoeling is om kinderen op een speelse manier bezig te laten zijn met planten en bloemen. Dit jaar kregen de 111 deelnemende scholen de opdracht om een gastvrije tuin-kabouter te maken die insecten naar de tuin

lokt. Het project van 't Klavertje Vier wist de jury het meest te bekoren. De leerlingen uit Sint-Martens-Bodegem maakten van hun tuinkabouter een echt insectenhotel, inclusief promotiefolder. Ook het feit dat de kleuters en het vierde leerjaar samenwerkten, viel de jury op. Als beloning kregen de winnaars een superpakket biotuinproducten, waarmee zit dit schooljaar opnieuw aan de slag kunnen in hun schooltuin. ▶ **TD**

From expat to expert

VLAAMSE RAND *From expat to expert*, zo heet de nieuwe cursus van vzw 'de Rand' en de EH-SAL Management School van de Hogeschool-Universiteit Brussel. De cursus is bedoeld voor buitenlanders die gedurende een bepaalde periode naar ons land komen om hier te wonen en te werken. 'De cursus heeft het niet over de Belgische stereotypen of leuke anekdotes. We willen de cursisten een inzicht bieden in de historische, culturele en socio-economische ontwikkeling van België en Vlaanderen', legt Raymonde Wauters van de HU Brussel uit. 'Zo begrijpen ze hoe onze samenleving eruit ziet en wat de regionale en taalkundige verschillen inhouden. De cursisten krijgen natuurlijk ook praktische informatie over leven en wonen in België. Waar moet je bijvoorbeeld op letten als je een huis of appartement wil kopen of huren? Of hoe ziet het onderwijssysteem eruit? Waar kan je je hobby's beoefenen. Enzovoort. Er staan ook geleide bezoeken op het programma om de regio te leren kennen en sociale contacten te leggen.' ▶ **TD**

den dat Rolin het communautair speelt. Half augustus was het ondanks de vele onderhandelingen tussen de Vlaamse overheid en het gemeentebestuur nog steeds niet duidelijk of één van de vier traditionele Gordeltrefpunten voor de laatste editie opnieuw in Sint-Genesius-Rode zou liggen.

In elk geval houdt de klassieke Gordel na 2 september op te bestaan. Vanaf 2013 wordt in

de Vlaamse Rand een nieuw evenement georganiseerd, dat ook de toeristische troeven van Vlaams-Brabant in de verf zal zetten. De datum, het eerste weekend van september, blijft behouden. Hoe het nieuwe evenement er precies zal uitzien, is nog niet duidelijk. ▶ **TD**

i Meer informatie over de Gordel op 2 september vind je op www.de-gordel.be

heidspartijen de initiatiefnemers duidelijk hebben gemaakt dat ze met het centrum een brug willen slaan tussen de Beerselaars en de islamitische medeburgers. Naast godsdienst zullen er taallessen Nederlands en Arabisch georganiseerd worden en huistaakbegeleiding voor de schoolgaande jeugd. ▶ De kerkraad van **Lot** overweegt om de Sint-Jozefkerk niet meer te

gebruiken en de ontwijding aan te vragen. De gemeente Beersel stelt het oud gemeentehuis voor als alternatief voor de gebedsruimte. ▶ In **Merchtem** wordt in september gestart met de bouw van een nieuw containerpark. ▶ De gemeente **Assen** zal het leegstaande oud gemeentehuis van Kobbegem aan de Lierput openbaar verkopen. ▶ In de Zeenstraat in **Sterrebeek**

wordt een nieuw kunstgrasveld voor kersverse vierdeklasser voetbalclub Sterrebeek aangelegd. ▶ De oude site van de papierfabrieken in de Demeurslaan in **Huizingen** wordt momenteel omgevormd tot KMO-zone. Een deel van de gebouwen wordt gerenoveerd. ▶ In het Park van **Tervuren** werd het Spaans Huis officieel in gebruik genomen door concessie-

nemer 3Wplus die er wandelaars en fietsers zal ontvangen. ▶ De politiekezone Druivenstreek (**Overijse/Hoeilaart**) en de intercommunale Interrand zullen strenger optreden in het containerpark. Zo kunnen er boetes van maximum 250 euro worden uitgeschreven en kan de toegang tot het containerpark voor overtreders worden geweigerd. ▶ Volgend jaar wordt De

Bib op bestelling

BEERSEL De *Bib op school*, het digitale samenwerkingsproject tussen de bibliotheken en de secundaire scholen, is een groot succes in Alsemberg. 'De Beerselse bibliotheek werkt sinds vorig schooljaar samen met de secundaire school van Sint-Victor', legt Christine Descamps, diensthoofd van de Beerselse bib uit. 'Het is niet evident om jongeren naar de bibliotheek te krijgen, dus komt de bib naar hen toe via de digitale weg. Enerzijds krijgen de leerlingen en leerkrachten online toegang tot de catalogus van de bibliotheek. Anderzijds kunnen zij dankzij het project ook inloggen in de persdatabank Mediargus. Op die manier zijn er kwaliteitsvolle bronnen gratis beschikbaar thuis en op school. Dat is erg belangrijk aangezien jongeren tegenwoordig hun informatie voor school massaal van het internet plukken en vaak erg onkritisch omspringen met wat ze op het internet vinden. Het project wordt dit schooljaar voortgezet', besluit Christine Descamps.

Kinderen baas

DROGENBOS Op 23 september zijn kinderen baas in het FeliXart Museum in Drogenbos. Die dag is het Kinderhoogdag, een bruisende verwendag voor kinderen van 2,5 tot 9 jaar, jongeren van 10 tot 12 jaar en hun (groot)ouders. De Kinderhoogdag belooft een sprankelende mix van verrassende voorstellingen, bijzondere workshops en spectaculaire straatacts. Kleuters en hun ouders kunnen zich wagen aan yoga en voor de iets oudere kinderen is er een workshop bepoppen maken. Het

Honderd jaar bijen

MERCHTEM De Koninklijke Imkersgilde Neerbrabant bestaat dit jaar 100 jaar. 'Eigenlijk werd onze gilde al in 1884 opgericht als 'Bieënteeltvereniging van Merchtem en omgeving', maar het duurde tot 1912 voor de statuten in het Staatsblad verschenen', legt verantwoordelijke Benny Larivière uit. 'In 1984 veranderde de naam in 'Koninklijke Imkersgilde Neerbrabant' om de eenvoudige reden dat tegen die tijd ons werkingsgebied zich uitstrekte van Dendermonde tot Brussel en van Aalst tot Mechelen.' Het zijn momenteel moeilijke tijden voor de bijen. 'Precies daarom zijn de begeleiding en de opleiding van imkersgilden als de onze zo

belangrijk. De tijd waarin het imkeren werd doorgegeven van vader op zoon is voorbij. Nu zijn het vooral natuurliefhebbers die de microbe te pakken krijgen.' De opleidingen van de Koninklijke Imkersgilde Neerbrabant vinden plaats in de Tuinbouwschool in Merchtem. Daar wordt binnenkort ook een bijenkorf geïnstalleerd. Ook aan de volkstuintjes in Merchtem komen een bijenkorf, een insectenhotel en een aantal fruitbomen om de bijenpopulatie op peil te helpen houden. ■ TP

i Meer info over de imkersgilde vind je op www.imkersgildeneerbrabant.be

Gordel niet langer georganiseerd, zo laat Bloso weten, maar verschillende burgemeesters uit de Rand vragen dat het evenement in de regio blijft bestaan. ▶ In **Zaventem** is een hondenloopweide aan het einde van de Quinkensstraat geopend. ▶ De gemeenteraad van **Wommel** zet het licht op groen voor de bouw van een Colruyt aan de Romeinsesteen-

weg. ▶ In **Hoeilaart** is het nieuwe gemeenschapscentrum Felix Sohie en een nieuwe bibliotheek officieel geopend. Kostprijs: 8,5 miljoen euro. ▶ In Halle worden de voorlopige maatregelen om de verkeersdoorstroming in de stad te verbeteren, definitief. ▶ De provincie Vlaams-Brabant investeerde de voorbije 6 jaar 10 miljoen euro in de aanleg van nieuwe

fietspaden, goed voor zo'n 100 kilometer. ▶ Op de N9 tussen **Asse**-Terheide en Hekelgem is de busstrook verwijderd, die twee jaar geleden was aangelegd in de richting van Aalst. ▶ De bakkerijafdeling van de bioboerderij Den Diepen Boomgaard in **Grimbergen** sluit de deuren. Acht werknemers worden ontslagen. ▶ De stad Halle heeft de gron-

den gekocht aan de Nenderhem waarop het langverwachte zwembad zal worden gebouwd. het gaat om een perceel van 1,8 hectare waarvoor de stad ongeveer anderhalf miljoen euro moet ophoesten. ▶ De gemeenten **Wommel**, **Meise**

slotevenement om 17 uur is in handen van Le Bo Trio. Zij brengen Rhythm & Beast: een wervelende circusact met acrobatische jongleertoeën boordevol hartversnellende ritmes, absurde humor en vooral veel fun. ■ TD

i De Kinderhoogdag vindt plaats op 23 september vanaf 13 uur in het FeliXart Museum in Drogenbos. Een polsbandje voor het kindercultuurfestival kost 6 euro. Voor de workshops en voorstellingen schrijf je je best vooraf in. Meer info: GC de Moelie, 02 380 77 51.

en **Grimbergen** hebben protest aangetekend tegen de plannen om een aantal vliegtuigroutes te concentreren boven de grote ring.
► De Raad van State schorst de plannen voor een ringweg in **Lot**.
► Radio 2 Vlaams-Brabant riep het provinciedomein van **Huizingen** uit tot beste recreatiedomein. Het kreeg van de bezoekers een score van 8,5 op 10. ■ JH

i Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij zes jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds drie jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Stop de wereld

De zomer is in het land, de vogeltjes zingen, de zon schijnt (nu ja), en de ijverige randbewoner hamert de eerste verkiezingsborden langs de openbare weg de grond in. Partijen die al sinds de moord op Jezus van Nazareth aan de macht zijn, dingen om de gunst van de kiezers met slogans als *Met Ons Wordt Alles Anders!*

Of nog zo'n goeie, echt gezien, echt waar: *Stop De Stad! Behoud het landelijke karakter van onze gemeente!* Ja! Hou de grote boze stad op een afstand. Het wordt een centraal thema in deze verkiezingen in de Rand rond Brussel: de verhouding tot de grote stad, die andere waar we liever vertrekken dan aankomen.

We willen liever geen tramlijn of voorstadsnet naar Brussel, want dan komen de problemen uit de stad ook naar ons. We staan nog liever in de file. En bovendien gaan dan de prijzen van onze huizen te veel de hoogte in of krijgen we overlast van vreemde snuiters op ons dorpsplein.

Stop De Wereld! Laat ons rustig witloof kweken, zoals we het al 150 jaar doen, zonder geluidsoverlast van die vliegtuigen die hier altijd veel te vroeg en veel te laag overvliegen. En ondertussen organiseren we nog snel een actie tegen die spoorlijn en tegen dat windmolenpark aan de rand van ons dorp. En nu het verkiezingen zijn, is het moment gekomen om een verkeersdrempel in mijn straat te eisen want ze rijden hier veel te snel; maar niet juist voor mijn deur, liever iets verder. En nu we toch bezig zijn, misschien meteen ook een verbod instellen op regen op zondagmiddag, want dan is het barbecue.

Maar misschien, heel misschien, daalt op 14 oktober een miraculeus licht neder over Vlaanderen. In een opwelling van geestelijke verlichting beslissen kiezers en kandidaten om te streven naar een betere gemeente, met aandacht voor iedereen, met voldoende plaats en budget voor veilige wegen voor auto's, fietsers en voetgangers, met voldoende sociaal contact en een interessant cultuuraanbod, een correcte hulp voor wie dat echt nodig heeft, met een onthaalplan voor de nieuwkomers, van waar die dan ook moge komen: uit een buurgemeente, uit Brussel, of uit een hoek van de wereld waar de zon veel feller schijnt dan hier. Misschien ontstaan er zelfs plannen voor een gemeente met een weloverwogen ruimtelijke ordening, met plaats voor scholen, recreatie en bedrijven. En de echte naïevelingen onder ons zien dan misschien visioenen over een gemeentebestuur dat op de lange termijn zoekt naar een plaatsje in de geschiedenis van de uitdijende stad, een plek in het grote verhaal van de toekomst, in plaats van krampachtig vast te houden aan een verleden dat nooit meer terugkomt.

Wie weet bewijst 14 oktober dan toch dat het waardevolle juweel van de democratie met een gerust hart in de handen van het volk gelaten kan worden, zonder dat die het verkwanselt aan een of andere rattenvanger die met een mooi liedje het volk in slaap wiegt en naar een afgrond leidt.

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

September is de start van het culturele seizoen en een razend drukke maand voor dirigent Eric Lederhandler (47). Zijn kamerorkest *Nuove musiche* heeft in deze periode de handen vol met hun zomeropera, *Les contes d'Hoffmann*, van Jacques Offenbach. Die brengen ze in open lucht in Ooidonk, Luik en Terhulpen.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Nuove musiche bestaat twintig jaar en speelt gemiddeld twintig à dertig concerten per jaar, in binnen- en buitenland. 'Dat is lang niet slecht', bevestigt Eric Lederhandler. Hij richtte Nuove musiche destijds in de eerste plaats op om zichzelf meer speelkansen te geven. 'Voor jonge dirigenten is het niet vanzelfsprekend om hun weg te vinden in de muziekwereld. Nuove musiche zorgde ervoor dat ik de broodnodige ervaring kon opdoen.' Daarnaast is Eric Lederhandler ook muziekdirecteur bij een symfonisch orkest in het Chinese Nanking. 'Ik verblijf jaarlijks een zeven weken in China. Ik ben er verantwoordelijk voor een deel van het muzikale programma. In de praktijk gaat het om zo'n tien concer-

ten per jaar met Westerse klassieke muziek. Het is mijn taak om orkest en publiek meer met componisten zoals Debussy en Ravel in contact te brengen. Ze kennen er uiteraard allemaal Mozart en Beethoven en de klassieke orkesten nemen vaak werk van Russische componisten op het repertoire, maar Franse klassieke muziek is er nagenoeg onbekend.' Eric Lederhandler beschouwt het als een eer om als eerste Europese dirigent een dergelijke functie te mogen uitoefenen. Hij brengt immers graag kennis over, zowel aan conservatoriumstudenten, muzikanten als publiek. 'Ik geef graag les in conservatoria en doe dat trouwens ook geregeld in China. Ik vind het ontzettend belangrijk om met jonge muzikanten samen te werken. Zij zijn de toekomst.' Hetzelfde

'Je voelt van het

geldt voor de muzikliefhebber. 'Ik vind het een uitdaging om het publiek op te voeden in klassieke muziek. In China is er wat dat betreft nog werk aan de winkel. In België gebeurt het wel eens dat er een gsm rinkelt, maar het valt toch niet vaak voor. In China wordt een concert soms erg gestoord, niet alleen door gsm's, maar bijvoorbeeld ook door mensen die hun kinderen laten babbelen of rondlopen. Je moet mensen die niet thuis zijn in klassieke muziek leren wat een klassiek concert inhoudt en hoe je je er moet gedragen. Zulke dingen vragen tijd, maar ik vind die menselijke kant een integraal onderdeel van mijn job.'

Het Chinavirus

De opdracht in China kwam niet zomaar uit de lucht gevallen. Eric Lederhandler heeft een jarenlange band met het land. 'Mijn vader trok vijftig jaar geleden als zakenman naar China. Na de Tweede Wereldoorlog had hij communistische sympathieën en werd hij een van de pioniers om vanuit Europa zaken te doen met China. Het was voor hem liefde op het eerste gezicht. Op zakelijk gebied was China toen nog braakland, helemaal anders dan nu. Zo komt het dat ik ben opgegroeid in een positieve sfeer tegenover China en zijn inwoners. Ik ben er zelf begonnen dankzij enkele contacten van mijn vader en ook ik was onmiddellijk verliefd op het land. Hoewel ik geen Chinees spreek, denk ik dat ik momenteel zelfs meer vrienden heb in China dan in België. En uiteraard heb ik intussen mijn eigen netwerk opgebouwd, want de contacten in de zakenwereld zijn toch nog wat anders dan in de muziek.' Zonder persoonlijke contacten is het volgens Eric Lederhandler bijzonder moeilijk om in China voet aan wal te krijgen. 'Jouw vriend is mijn vriend en als jij zegt dat jouw vriend goed werk verricht, dan kunnen we ook wel eens iets samen proberen; die mentaliteit leeft er heel sterk.'

Ruimte voor fantasie

Hoewel dirigeren in elk land en onder alle omstandigheden dirigeren blijft, kan het op menselijk en psychologisch gebied erg verschillen van plek tot plek, vindt Eric Lederhandler. 'Je komt terecht in een andere cultuur, met an-

Dirigent Eric Lederhandler

de stemming publiek in je rug'

dere tradities en andere manieren om met mensen om te gaan. Zo gaan Chinezen helemaal anders om met tijd dan Europeanen. Ik weet op dit moment bijvoorbeeld dat ik in Nanking kan rekenen op een contract van twee jaar en ik weet wat ze in die twee jaar van me verwachten, maar de kalender staat nog niet vast. Zoiets is bij ons ondenkbaar.' Voor beide manieren van doen, valt wat te zeggen, vindt de dirigent. 'Een Europeaan snapt soms niet hoe China met zo'n tijdsbesef een wereldmacht is geworden. Maar misschien komt het net daardoor, want ze zijn enorm flexibel en vinden daardoor ook altijd instant oplossingen als er zich een probleem voordoet.' Eigenlijk houdt de dirigent best van die flexibiliteit. 'Het is niet altijd makkelijk om mee om te gaan en af en toe trek ik hen ook eens bij de mouw: *mannekes, nu moeten we echt wat strikter en preciezer te werk gaan of we krijgen het niet meer voor elkaar*, maar uiteindelijk biedt meer flexibiliteit ook meer ruimte voor fantasie en daar kan ik niet tegen zijn.'

'Het mooiste moment is wanneer ik tijdens het applaus de emotie in de ogen van de toeschouwers kan zien.'

Intellectuele kant van muziek

Eric Lederhandler besliste als kleine jongen dat hij van muziek zijn beroep wilde maken. 'Ik kan me niet herinneren dat ik ooit iets anders heb willen doen. Als kind wilde ik muzikant worden, maar toen ik 15-16 jaar was, besepte ik dat mijn talent als instrumentalist niet groot genoeg was. De meer intellectuele kant van de muziek lag me veel beter en zo ben ik in de richting van het dirigeren geëvolueerd.' Vanzelfsprekend lijkt die keuze niet, voor de zoon van een zakenman. 'Mijn ouders waren geen muzikanten, dat klopt. Toch ben ik in een muzikale sfeer opgegroeid. Mijn moeder hield

veel van muziek. De radio stond altijd op een klassieke zender afgestemd. Toen ik acht was, vond mijn moeder dat ik best wat piano kon leren spelen en zo is het gegroeid. Mijn ouders hebben me altijd gesteund en doen dat nu nog, hoewel ik 47 ben en mijn weg gevonden heb. Ik ben er hen erg dankbaar voor.'

Compromis Wommel

Eric Lederhandler werd geboren in Ukkel, woonde als kind in Jette en verhuisde in 1981, toen hij 16 was, met zijn ouders naar Wommel. 'Je kunt dus stellen dat ik een echte Wommelaar ben.' Sinds een goed jaar is de dirigent ereburger van zijn gemeente. 'Daar ben ik trots op. Zoiets streelt het ego, daar hoef je niet flauw over te doen, we zijn tenslotte allemaal menselijk', zegt hij. Lederhandler woont graag in Wommel, om de voor de hand liggende redenen. 'Je woont tussen de stad en het platteland, een mooi compromis. Het ligt dichtbij de luchthaven, treinstations, verbindingswegen. Op twintig minuten sta je in het centrum van Brussel; toch als je op het juiste moment vertrekt. Tegelijk ben ik blij wanneer ik na de ontzettende drukte van de grote Chinese steden weer thuis kan komen en hier rust kan vinden.'

Van huis uit is Eric Lederhandler Franstalig, maar hij spreekt uitstekend Nederlands. Van de Frans-Nederlandse tegenstellingen in de Rand heeft hij in zijn dagelijkse leven geen last. 'Ik heb het gevoel dat het vooral een politiek probleem is. Als beide partijen hun best doen en de ander tonen dat ze van goede wil zijn, ontstaan er geen moeilijkheden. Het politieke probleem vind ik wel lastig. Ik heb de indruk dat aan beide zijden van de taalgrens mensen leven die de tegenstellingen benadrukken om meer macht te verwerven voor zichzelf of om de echte problemen – economisch, sociaal – uit de weg te gaan. Als ik daaraan denk, word ik een beetje bang voor de toekomst van dit land.'

Emotie

Ook muziek is een taal. 'Via muziek kun je communiceren met mensen, zowel met de muzikanten als met het publiek. Het mooiste moment is wanneer ik tijdens het applaus

de emotie in de ogen van de toeschouwers kan zien. Dat teweegbrengen is het allerbelangrijkste.' Een dirigent hoeft trouwens niet te wachten op het applaus om aan te voelen hoe het publiek op het concert reageert. 'Je voelt dat. Het is al voorgevallen dat de toeschouwers voor allerlei redenen naar de zaal waren afgezakt, maar allerminst voor de muziek. Dan kan zo'n zaal nog bomvol zitten, maar wanneer je één voet op het podium zet, is het alsof je een koelkast binnen stapt. Omgekeerd kan ook: een zaal kan half leeg zijn, maar wie er zit, is puur en alleen voor de muziek gekomen. Dan voel je de motivatie tot op het podium. Dan is het misschien jammer dat er weinig volk is, maar ik zal mijn uiterste best doen om die mensen te geven waarvoor ze gekomen zijn.'

www.ericlederhandler.eu

FR 'On sent l'humeur du public dans le dos'

Le chef d'orchestre Eric Lederhandler de Wommel est fort sollicité pour le moment. Son orchestre de chambre *Nuove musiche* a un travail fou avec son opéra d'été, *Les contes d'Hoffmann* de Jacques Offenbach. *Nuove musiche* existe depuis vingt ans et donne en moyenne entre vingt et trente concerts par an, tant dans le pays qu'à l'étranger. Par ailleurs, Eric Lederhandler est directeur musical d'un orchestre symphonique de Nankin en Chine. Selon lui, il est passionnant d'inculquer l'amour de la musique classique dans une culture complètement différente. La Chine n'est pas le fait du hasard. Son père y a fait des affaires dans le passé, il est tombé amoureux du pays et a transmis une série de contacts à son fils. Sans contacts personnels, il est particulièrement difficile de se faire accepter en Chine. 'Ton ami est mon ami et si tu dis que ton ami fait du bon travail, nous pouvons peut-être entreprendre quelque chose ensemble; cette mentalité y règne en maître.' Un chef d'orchestre sent assez vite si le public apprécie un concert. 'Il arrive parfois qu'il fasse glacial dans la salle, mais on sent souvent la chaleur dans le dos.'

Rechters aan zet over Uplace

De bevoegde Vlaamse overheid heeft haar fiat gegeven voor het belevingsproject dat Uplace in Machelen wil realiseren, maar het lot van dit omstreden project is thans niet louter meer in handen van politici maar ook in die van de rechters van de Raad van State en de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO David Legrève

De indieners van de beroepen bij deze instanties viseren niet alleen de bouwvergunning die Vlaams minister Philippe Muyters (N-VA) eind vorig jaar toekende of de recente milieuvergunning van minister Joke Schauvliege (CD&V), maar ook de beslissing tot definitieve vaststelling van het GRUP (Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan) Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel dat de juridische basis vormt voor dit project. En 'ze' zijn met velen. Naast de provincie Vlaams-Brabant, de gemeenten Vilvoorde, Grimbergen en Leuven, belangenverenigingen Unizo, ACV Halle-Vilvoorde, BBL, BRAL en Greenpeace, en concurrent-ontwikkelaar IRET Development hebben ook de federale overheid en het Brussels Gewest zich in de juridische strijd tegen Uplace geworpen.

Vergund maar nog niet vertrokken

Even een kort geheugensteuntje. Uplace wil op een site langs de Woluwelaan in Machelen een complex bouwen van 190.000 m² met *belevingswinkels*, kantoren, cafés, restaurants, een hotel, ontspanningsmogelijkhe-

den zoals een binnenspeeltuin, een pretpark, bowling, ... Het shoppinggedeelte neemt een vierde van de ruimte in beslag. Uplace wil in het project 600 miljoen euro investeren, mikt op 8 miljoen bezoekers per jaar en verwacht 3.100 jobs te creëren. In 2009 sloot de Vlaamse Regering met de projectontwikkelaar een brownfieldconvenant af, want het project zal worden gerealiseerd op vervuilde terreinen van vroegere bedrijven zoals Bona Sabla en Franki. Het project is ondertussen volledig vergund. In september 2010 kende Machelen de handelsvestigingsvergunning toe, in oktober 2011 volgde de bouwvergunning en recent de milieuvergunning.

Knelpunten

Uplace verwacht dagelijks gemiddeld 2.200 wagens. Om dit op te vangen investeert de Vlaamse Regering 60 miljoen euro, Uplace 12,9 miljoen euro in nieuwe weginfrastructuur en openbaar vervoer. Critici vrezen desondanks dat Uplace het verkeer op de Brusselse ring en omliggende wegen helemaal in de soep zal doen draaien. Touring bijvoorbeeld voorspelt dagelijks 4 km lan-

gere files. Volgens de Administratie Wegen en Verkeer zal de impact van het project echter relatief klein zijn 'bovenop de reeds verzadigde weginfrastructuur'.

Daarnaast is er bezorgdheid over het effect op de luchtkwaliteit en de handelszaken in de omgeving. Leuven raamt dat het project de handel in de stad 5 tot 10 procent omzetverlies zal kosten en de sluiting van 200 winkels. Volgens Uplace is haar winkelaanbod echter geen concurrent voor het bestaande handelsaanbod. De Machelse handelaars zijn er volgens burgemeester Jean-Pierre De Groef (SP.A) zelfs van overtuigd dat het project hen meer klanten zal opleveren. Uplace stelt Machelen en Vilvoorde 1,1 miljoen euro ter beschikking voor stadskernhervorming.

Rol regering

De achillespees in het juridische gevecht tegen de vergunningen is de brownfieldconvenant die de Vlaamse Regering in 2009 onder meer met Uplace sloot. Om privébedrijven te stimuleren vervuilde terreinen te saneren vaardigde de Vlaamse overheid op 30 maart 2007 het decreet op de brownfieldconvenanten uit dat in 2009 resulteerde in 21 convenanten. Het decreet garandeert aan de investeerders onder meer een vlotte behandeling van aanvragen voor vergunningen en subsidies. Volgens de criticasters kon de Vlaamse Regering na het sluiten van deze convenant echter niet meer op onafhankelijke wijze oordelen over het toekennen van de bouw- en milieuvergunning. Deze convenant stipuleert overigens dat als een rechtbank een vergunning schorst omwille van een vorm- of procedurefout, de Vlaamse Regering deze zo snel mogelijk herstelt. Dezelfde critici wijzen er in dit verband op dat zowel minister Muyters als minister Schauvliege de vergunning verleenden ondanks enkele negatieve adviezen van hun administraties. Concurrent Iret Development en de provincie Vlaams-Brabant wijzen er voorts op dat Uplace een zodanig groot deel van de oppervlakte voor handel en recreatie opneemt dat er geen plaats meer is voor andere initiatieven, wat de reconversie van de andere vervuilde sites hypothekeert. Dit bezwaar wees de Raad van State begin augustus van de hand. Het beroep dat de Belgische staat instelde tegen de bouwvergunning is een initiatief van staatssecretaris voor Mobiliteit Melchior Wathélet (CDH) omdat de projectontwikkelaar bij de vergunningsaanvraag naliet het Directoraat-Generaal Luchtvaart (DGL) van de FOD Mobiliteit en Vervoer om advies te vragen over het geplande 90 meter hoge torengebouw.

AGENDA
SEPTEMBER
2012

UIT

in de Rand

© PHILIPPE DIBREZ

Ruzie onttaardt in slachtpartij

THEATER

Het gaat er heftig aan toe in *God van de slachting*. De echt)paren in het hilarische theaterstuk van **Yasmina Reza** (*1959) zijn niet op hun mond gevallen als ze het over het agressief gedrag van hun elfjarige zonen hebben. In een woede-uitbarsting heeft de ene bij de andere een paar tanden uit geslagen. Als hun ouders bij een kop koffie en een stukje taart de zaak willen uitpraten, houden ze zich eerst op de vlakke en praten ze over kunst. Zodra het heikel incident van de kwajongens ter sprake komt, vallen hun fatsoensmaskers af en lusten ze elkaar rauw. Ze gooien alles op tafel wat hen te binnen schiet. Ondertussen gieten ze zich vol met sterke drank. Ze kennen geen maat en hun lichaam protesteert. Toch gaan ze elkaar te lijf. Ze schreeuwen

giftige opmerkingen die niet eens verband houden met de ruzie tussen hun zonen op school. Uit het getier en gebrul blijkt dat ze zelfs van hun eigen partner geen hoge dunk hebben. Uiteindelijk moeten ook de tulpen eraan geloven. Er wordt overduidelijk op de gevoelens gespeeld. **Roman Polanski** verfilmde het verhaal onder de titel *Carnage*. In de versie van het **NTGent** belichamen de duo's **Frank Focketyn** – **An Miller** en **Oscar Van Rompay** – **Els Dottermans** de twee echt)paren. **Jan Eelen**, die ook tekende voor de succesvolle televisiereeksen *De Ronde* en *In de Gloria*, regisseert.

DO • 27 SEP • 20.30
God van de slachting

NTGent
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 4690

Hendrik Conscience 200 jaar

EXPO

De man die zijn volk leerde lezen, zoals zijn grafscript vermeldt, verbleef 130 jaar geleden enkele maanden in Halle. Wie in zijn voetspoor wil treden, kan in de Zennevallei een Consciencewandeling maken en een expo bezoeken. Met een MP3-speler kan je de schrijver en de streek ontdekken. In het streekmuseum van Halle is er ter gelegenheid van zijn 200e verjaardag een documentaire tentoonstelling gewijd aan de legendarische schrijver van *De Leeuw van Vlaanderen* en *De Loteling*. Intrigerend zijn de brieven die hij in de twee landstalen schreef. 'Tot 1950 was hij een van onze populairste auteurs', onderstreept conservator **Peter François**. 'Zijn boeken werden stuk gelezen. De eenvoudige taal sloeg aan bij het grote publiek. Aan mensen die zelf niet konden lezen, werden de verhalen voorgelezen. Zelf was **Conscience** perfect tweetalig. Hij schreef zijn boeken in het Nederlands. Ze werden meteen vertaald in het Frans. Een titel als *Een verwarde zaak* rolde haast gelijktijdig als *Une affaire embrouillée* van de persen. Conscience verbleef in de nog bestaande herberg Lamme Gijs (Ninoofsesteenweg 231) in Halle. Van daaruit trok hij naar Beersel. Enkele romans spelen zich in de streek af. *Geld en adel* is bijvoorbeeld in Lot gesitueerd. In Halle was zijn schoonzoon **Gentil Antheunis** vrederechter. Ook hij drukte zijn stempel op het culturele leven met liedteksten als *Mijn Vlaanderen heb ik hartelijk lief* en *Bontekoe*. ■ LD

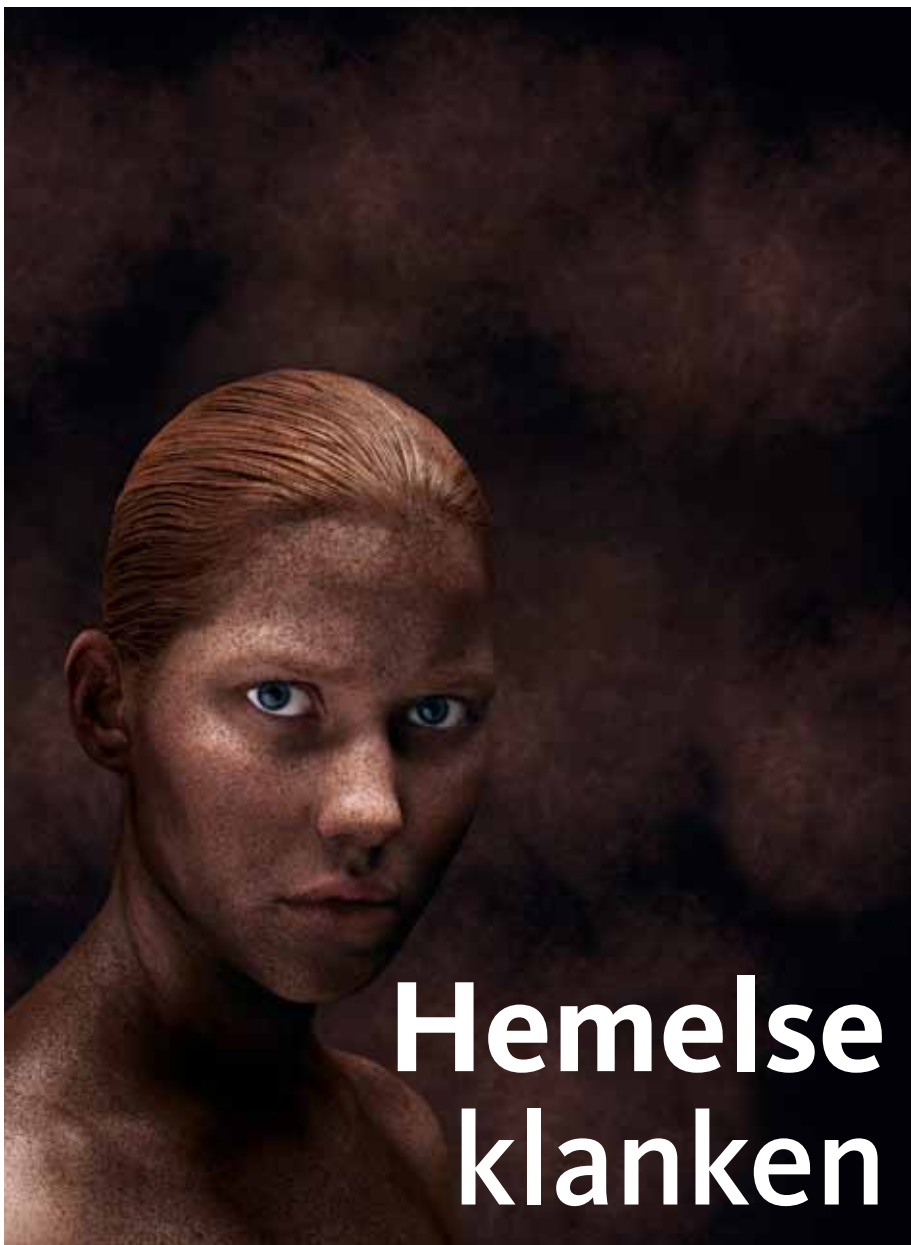
TOT 30 SEP
Conscience wandeling

van Halle naar Beersel over Dworp
Info Toerisme Halle (Grote Markt 1) of Beersel (Gemeenteveld 1, Alseberg) waar MP3-spelers kunnen ontleend worden.

Plan van de wandeling en geluidsfragmenten:
www.conscienceachterna.be

TOT 31 OKT
Conscience expo

Halle, Zuidwestbrabants museum (Kardinaal Cardijnstraat 7),
www.conscienceachterna.be

Hemelse klanken

KLAS
SIEK

Knockin' on Heaven's Door (Kloppen aan de hemelpoort); het **Klara Festival** speelt al bij het begin van het seizoen zijn grootste troeven uit met zowel monumentale als ingetogen spirituele muziek. Barokspecialist **René Jacobs** dirigeert de **Berlijnse Akademie für alte Musik** en het **Rias Kammerchor in Bachs** onovertroffen *Matthäus Passion*. Expressieve recitatieven en lyrische aria's wisselen af met ontroerende koralen. De **Brussels Philharmonic** en het **Vlaams Radio Koor** nemen onder leiding van **Michel Tabachnik** Stravinsky's *Psalmensymfonie* onder handen. De componist combineert rituele kracht met klaarheid en orde. Vervolgens vertolken ze het eerste orkestwerk van Olivier Messiaen, *Les Offrandes Oubliés*, dat vergeleken kan worden met een altaartrip-tiek. Het mystieke krijgt sensuele trekjes. Van Claude Debussy wordt zijn *Danse sacrée et profane* uitgevoerd. **Marc Minkowski** en de **Musiciens du Louvre** uit Grenoble brengen in Brussel het eerste luik van hun *Schubert Trilogy*. Aanvankelijk was de componist beïnvloed door de klassieke en de Mozartiaanse

traditie, maar hij beleefde een muzikale hemelvaart. Hij was zich meer dan wie ook bewust van de vergankelijkheid van het lichaam. Schuberts mystieke drang kan worden getoetst aan de hemelse lengten van de negende symfonie van Robert Schumann. Omdat hij op 5 september zijn honderdste verjaardag zou hebben gevierd, wagen zich tot het einde van het festival elke middag diverse muzikanten aan zijn kosmische klankexperimenten. ■ LD

VAN 31 AUG TOT 14 SEP
Knockin' on Heaven's Door

Klara festival
Brussel, concerten in PSK,
Flagey en de Munt,
www.klarafestival.be
meer info: Ravensteinstraat 36,
02 548 95 95

31 AUG - 14 SEP 2012
KNOCKIN' ON HEAVEN'S DOOR
KlaraFestival

Nog rustelozer dan zijn oorspronkelijke auteur is de verfilming van *On the road*. Jack Kerouac typte het cultboek in een ononderbroken roes van drie weken op een meterslange papierrol. De schrijver plakte meer dan honderd bladen aan elkaar opdat hij ongestoord zou kunnen doorwerken.

Het leven

FI
LM

Na zijn alom geprezen roadmovie *The Motorcycle Diaries*, geïnspireerd op de motorreizen van de jonge Che Guevara door Zuid-Amerika, werd de Braziliaanse cineast **Walter Salles** door licentiehouder Francis Ford Coppola gecontacteerd om dit onvolprezen cultboek van de beat generation te verfilmen. Hij hapte niet meteen toe, want hij wilde zich grondig voorbereiden. Het boek is trouwens moeilijk te verfilmen, want het bestaat vooral uit gedachtestromen waarin iedere plot ontbreekt. Bovendien zijn een aantal belangrijke personages niet uitgediept zodat Salles ze op een eigenzinnige manier moest invullen, hoewel hij principieel trouw blijft aan de auteur.

Bebopklanken bepalen het ritme van de reizen tussen de verschillende Ameri-

Cas Oorthuys

EX
PO

Als zoon van een dominee was de Nederlandse fotograaf **Cas Oorthuys** (1908-1975) uitermate bezorgd om het lot van zijn medemens. Hij werd een van de boegbeelden van de arbeidersfotografie. In de oorlog koos hij de zijde van het verzet. Het Amsterdamse Fotomuseum conserveert meer dan tweeduizend negatieven van foto's die hij tussen 1946 en 1956 in Brussel maakte. Daaruit werden er 69 geselecteerd die een representatief beeld geven van het dagelijkse leven in de hoofdstad van toen. De vrouwen besteden in deze naoorlogse dagen weer aandacht aan hun uiterlijk zoals te zien is op een foto van een elegant geklede jonge dame op het Europakruispunt aan het Centraal Station. Ze controleert haar aangezicht in een zakspiegel. Het krioelt er van de geparkeerde auto's. De tijden zijn on-

Jack Kerouac

onderweg

kaanse steden. Met Dean Moriarty (Garrett Hedlund), die er een extravagante levensstijl op nahoudt, beleeft het alter ego van de schrijver, Sal Paradise (Sam Riley), wilde avonturen. Toch loopt het soms ook fout tussen beiden en moeten ze het op hun eentje rooien. Maar als ze zich kunnen volgieten met drank, ongeneerd joyriden of met drugs experimenteren, is er geen vuilte aan de lucht, al wordt Sal wel een keer ernstig ziek na een uit de hand gelopen marihuanatrip.

Onderweg kunnen we volop genieten van de meest opmerkelijke stadsbuurten en oogstrelende landschappen, in het bijzonder de katoenvelden. Walter Salles zocht de meest fotogenieke plekken uit. Ze passeren de revue zonder dat het een toeristische reclamespot wordt. Salles zet vooral het grillige

karakter van de twee adolescenten in de verf. Natuurlijk heeft hij ook oog voor de wereldvreemde excessen van de vrijbuiters uit het artistiek milieu die zij tegen het lijf lopen.

Beatgoeroe Allen Ginsberg, die ooit nog zijn bezwerend, minimalistisch gedicht *One Pence Cigar* voordroeg op een Nacht van de poëzie in Vorst-Nationaal, wordt geloofwaardig vertolkt door Carlo Marx. Viggo Mortensen belichaamt William Burroughs, de schrijver van het al even legendarische *Naked Lunch*, die hier Old Bull Lee heet. Voor wie het boek nog niet gelezen heeft, is de film een aanrader. ■ LUDO DOSOGNE

MA · 1 OKT · 20.30

On the road

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

typeert naorlogs Brussel

dertussen veranderd. Tegenwoordig vallen er daar weinig of geen personenwagens meer te bespeuren. Op het Brouckèreplein flikkeren de lantaarns en duiken in het straatbeeld opdringerige neonreclames op. Nu ieder zich weer ongedwongen kon verplaatsen, werd gretig gebruik gemaakt van het openbaar vervoer, maar de trams waren te krap om de toevloed aan potentiële passagiers op te vangen. Op de begeleidende audiogidsen zijn door Brussel Behoort Ons Toe via een openbare rondvraag persoonlijke getuigenissen verzameld die als toevallige toelichtingen bij de foto's kunnen worden beluisterd. ■ LD

TOT 31 DEC

Cas Oorthuys – Brussel 1946-1956
Brussel, museum van de Stad
Brussel, Grote Markt

© CAS OORTHUYS

Ontbijten met de Gruffalo

Gezien het grote succes vorig seizoen plant CC Strombeek ook in het nieuwe seizoen weer een aantal ontbijtfilms voor de hele familie op zondagochtend. Ze worden vertoond om 11 uur, na een ontbijt in de foyer waarvoor je eveneens kan reserveren. De eerste film in de reeks kan meteen tellen. *De Gruffalo en zoo* is een sfeervolle en innemende animatiefilm voor vierplussers, gebaseerd op het immens populaire kinderboek van Julia Donaldson en Axel Scheffler uit 1999. Het verhaal gaat over een kleine muis die in een bos woont en daar wordt belaagd door enkele grotere dieren: de vos, de uil en de slang. Fysiek kan de muis niet tegen hen op, maar om ze te slim af te zijn, verzint ze een heel groot angstaanjagend monster: de Gruffalo. Ze vertelt de grote dieren dat de Gruffalo haar vriend is en dat hij toevallig ook graag vos, uil en slang eet. Daarop slaan de drie op de vlucht. De vraag is natuurlijk of de Gruffalo, dat beest met knarsende tanden, eeltige knieën, oranje ogen, paarse stekels en een gifgroene wrat echt bestaat? Weinig verhalen gaan op een zo slimme manier om met kinderangsten. In het voorprogramma toont CC Strombeek ook nog een paar korte animatiefilmpjes. ■ MB

ZO · 23 SEP · 11.00

De Gruffalo en zoo

ontbijtfilm

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43
(inschrijven voor het ontbijt is noodzakelijk)

Vuurmolen

OVERIJSE In de vorige eeuw werd het graan er opgeslagen, gedroogd, gemalen en verdeeld. Sinds het begin van deze eeuw huisvest het industrieel pand *De Vuurmolen* het administratief centrum van de gemeente Overijse. Voor de restauratie en reorganisatie ging de gemeente in zee met het architectenbureau A2D uit Tervuren. Bij aankomst een vijver, de naam Vuurmolen subtiel gegraveerd in een massieve, betonnen wand, rails die de vroegere aanwezigheid van een trein verraden en grote glaspartijen aan de voorzijde. Ontvangst in een grote foyer met open onthaalbalie en loketten, in de linkerruimte betonnen trechtersvolumes waardoor het graan op een transportband stroomde richting trein. Het gebouw ademt de sfeer van de oorspronkelijke maalderij en is tegelijkertijd hedendaags door de architecturale vormen en het gebruik van de nieuwste, duurzame materialen en bouwtechnieken: zonnepanelen, groendaken, diffuusspiegels die het opvallend licht reflecteren. Uniek is dat het middengebouw reeds in 1905 volledig uit beton opgetrokken werd. De restauratie ervan gebeurde met koolstofvezeltechnieken. De oude juten transportband met schepbakjes die het graan opschepten en de grote verdeelkop die het graan naar de juiste silo's verdeelde, bleven behouden. Ze hangen symbolisch boven de vergadertafel waar het schepencollege zetelt. Lunchen doet het personeel in een glazen dakvolume met een prachtig uitzicht op de begijnhofsite. Iedere keuze is subtiel en doordacht. Een binnenvijver vangt het overtollige grondwater op, een atrium omvat de verticale circulatie, één van de silo's werd liftschacht. een fijne signalisatie maakt je wegwijs. Gemeentelijke formaliteiten vervul je in Overijse met plezier. ■ TDW

Op zoek naar het onmogelijke

Orgel in dialoog met dansers

KLAS SIEK

Met hun **Organ Project** tonen ex-Muntdirecteur **Bernard Focroulle** en

vier dansers onder leiding van de Catalaanse choreograaf **Salva Sanchis** dat orgelmuziek en dans beslist compatibel zijn en in dit geval onvermoede combinaties opleveren. Bij de première in 2008 in het Musée des Augustins in Toulouse waren de reacties unaniem lovend. Naast klassiekers van Bach en Buxtehude vertolkt Focroulle ook werk van de modernere toondichter Luciano Berio. Hij rondt af met zijn eigen compositie *Spiegel*, die voortborduurde op het *Salve Regina* van de renaissancecomponist Arnold Schlick. Dit werk ondersteunde eerder de choreografische solo *Preparatio Mortis* van Jan Fabre in Avignon. 'Ik voel mij verbonden met de muziek van vroeger en nu', zegt Focroulle. 'Uit de complementaire dans blijkt hoe vrij iedereen zich voelt.' Het publiek zit rond het dansplateau zodat het hele bewegingsarsenaal vanuit alle mogelijke invalshoeken gevolgd kan worden. ■ LD

VR · 14 SEP · 20.30
The Organ Project
 Bernard Focroulle & Salva Sanchis
 Grimbergen, Abdijkerk, 02 263 03 43

Het Sehnsuchtfestival brengt CC Westrand in Dilbeek en het Kasteel van Gaasbeek dit najaar samen. Beide cultuurhuizen laten zich op sleeptouw nemen door het grote gemis.

VA
RIA

Verlangen we niet allen naar het onbereikbare? Verbeten zijn we op zoek naar wat we onmogelijk kunnen vinden. De tijd speelt ons daarbij parten, want zij is ongrijpbaar en verslindt haar eigen kinderen, zoals Goya zo treffend uitbeeldt. Wie jong is, wil zo vlug mogelijk volwassen worden; ouden hopen hun jeugd te herbeleven. Als blijkt dat dit onmogelijk is, worden we daar melancholisch van. 'Sehnsucht wordt vaak verkeerd begrepen. Het is meer dan melancholie', zegt Luc Vanackere, directeur van het Kasteel van Gaasbeek. 'Ik zou het zelfs een opzweepende kracht noemen die het leven richting geeft.'

Hij engageerde **Oscar Van den Bogaard** van het Gentse HISK als curator van de Sehnsucht-expo. 'Sinds enige tijd woont hij in Berlijn. Hij is meer dan wie ook vertrouwd met de Duitse romantische cultuur waarin Sehnsucht een grote rol speelt. In zijn literair werk, meer bepaald in Liebestod, worden de personages innerlijk verteerd door een onblusbaar verlangen.' Een aangrijpende blikvanger op de expositie is een werk van **Anselm Kiefer**. *Dein goldenes Haar, Margarete* is geïnspireerd op Faust en het gedicht Todesfuge van Paul Celan. Hij toont het ideaal van de blonde blauwogige vrouw te midden van de gruwel van de holocaust. De gigantische ster van **Carola Mücke** visualiseert haar verlangen naar een buitenaardse plek, die ook wordt opgeroepen door kosmische geluiden. De Bulgaarse kunstenaar **Nedko Solakov** vervaardigde een grote cocoon, bedekt met een dikke pels. Je kan er zelfs in kruipen. *A beauty 4* bevestigt dat hij heimwee heeft naar zijn prenataal verblijf in de moederschoot. Het Israëliisch-Oostenrijks duo **Muntean & Rosenblum** schilderde monumentale doeken van grootstedelijke hangjongeren die zin aan hun leven willen geven, maar zich gedragen alsof het al voorbij is.

In de filmkamer van CC Westrand kan je tijdens de hele duur van het festival op bestelling een film kiezen uit de Sehnsucht-box. Daarin tref je klassiekers als Paris-Texas van Wim Wenders en Amarcord van Fellini, maar

ook Sunset Boulevard van Billy Wilder en The Age of Innocence van Martin Scorsese ontbreken niet. Een drankje en een hapje verhogen het kijkplezier.

Paul Van Tongeren, hoogleraar aan de KU Leuven en aan de Radboud universiteit in Nijmegen, houdt in Kasteel La Motte een lezing over het lijden dat voortvloeit uit het verstrijken van de tijd. In een recente publicatie analyseert hij het Europese nihilisme. Ditmaal peilt hij naar onze verhouding tot de ongrijpbare tijd. In oktober en november wordt het Sehnsucht festival verder gezet met theater, dans en muziek. ■ LUDO DOSOGNE

7 SEP TOT 11 NOV

Sehnsucht

festival en expo

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,

www.kasteelvangaasbeek.be

MA · 24 SEP · 20.30

Over het verstrijken van de tijd

Paul Van Tongeren

Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

Hommage aan Cole Porter

JA
ZZ

I've got you under my skin... Hoe vaak is de song niet gecoverd? En hoe dikwijls fluisteren mannen of vrouwen de tekst niet in het oor van hun nieuwe verovering? Ze mogen de Amerikaanse componist en liedjesschrijver **Cole Porter** (1891-1964) dankbaar zijn; hij schreef het verleidingsnummer in 1936. Ook de rest van zijn oeuvre is zo imponerend en aanstekelijk dat hij dit jaar op de eerste dag van **Jazz Hoeilaart** van **Wilfried Van Den Brande & Jos Machtel Quartet** (Bart Van Caenegem, Peter Hertmans, Klaas Balijon, Jos Machtel) een verdiende hommage krijgt. Zij beperken zich niet tot zijn Broadway songs, maar belichten ook de periodes die hij in Parijs en Venetië doorbracht. Er zullen ook opmerkelijke foto's van hem in de concertruimte worden opgehangen. Daags nadien is **Frank Vaganée**, de bezieler van het Brussels Jazz Orchestra, van de partij. Onlangs sleepte dit ensemble nog een Oscar in de wacht voor de soundtrack van de film *The Artist*. Zelf werd hij als vernieuwer en jonger van de jazz bekroond met de eerste Jazzmozaïek Award. Ook de slotdag is om

van te smullen. Meestergitarist **Loueke** (Herbie Hancock) deelt het podium met drummer Jeff Ballard (Ray Charles) en componist-pianist **David Virelles** (Steve Coleman). Als dat geen vuurwerk oplevert! Vooraf treden iedere dag ook twee finalisten van de jazzwedstrijd op.

Er schreven zich 36 groepen in. Er wordt ook nog ijverig gezocht naar gastgezinnen om de jonge finalisten te herbergen. Wie voor hen zijn deur wil openzetten, kan contact opnemen met gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik. ■ LD

DO · 27 SEP · 20.00

Tribute to Cole Porter

Wilfried Van Den Brande &

Jos Machtel Quartet

Jezus-Eik, GC de Bosuil,

02 657 31 79

VR · 28 SEP · 20.00

Frank Vaganée & 2 finalisten

Jazz Hoeilaart

Jezus-Eik, GC de Bosuil,

02 657 31 79

ZA · 29 SEP · 20.00

Loueke Lionel & 2 finalisten

Jazz Hoeilaart

Jezus-Eik, GC de Bosuil,

02 657 31 79

Zielengroeisels dagen ontwortelde mens uit

VARIA

Cirque Végétal stelt alles in het werk opdat de ontwortelde tijdgenoten weer aansluiting zouden vinden bij de natuur. Op uitnodiging van de Zandloper in Wemmel en De Muze in Meise geven de Bomenman en de Mosvrouw in de Plantentuin van Meise de aftrap van hun nieuwe cultuurseizoen. Net zoals in de serre van het Musée du Jardin des Sciences in Dijon, waar ze permanent verblijven, nemen ze hun tijd.

Ze bouwen een intieme relatie op met de takken, de bladeren en de aarde in hun onmiddellijke omgeving. Ze laten de geur van het bos en de struiken door hun poriën dringen en kijken meelijwekkend en verwijtend naar de gehaaste toeschouwer die zichzelf voorbij loopt of door stress wordt overmand.

Lucas David studeerde landschapsarchitectuur en verplaatst zich nu op stelten. Zijn tegenspeelster **Yuko Kobayashi** is bedreven in de Japanse butohtechniek. Ze beweegt zo breed mogelijk vanuit haar bekken en springt met opgetrokken benen als een energieke kikker. Hun *zielengroeisels* willen ze met ons delen. En dan hopen ze dat we in de nabije toekomst natuurbewuster en vegetatiever gaan leven. ■ LD

21, 22, 23 EN 24 SEP · 19.00

Zielengroeisels

Cirque Végétal

Meise, Nationale Plantentuin, 02 268 61 74

(Na de voorstelling kunnen onder leiding van een gids de tentoonstellingszalen en de tuin worden bezocht)

Toveren met

EXPO

Voor wonderlijke kijkervaringen moet je deze zomer in het Leuvense museum M zijn. Een ploeg van meer dan zeventig tekenaars herschilderde de wanden van zes tentoonstellingszalen. Zij volgden nauwgezet de instructies van de Amerikaanse conceptuele kunstenaar **Sol LeWitt** (1928-2007). Omdat zijn ideeën op papier staan, kunnen ze ook na zijn dood worden uitgevoerd. De *wall drawings* maken van bij de eerste aanblik een overrompelende indruk. Het loont zeker ook de moeite om ze op neusafstand te bestuderen. Eenvoudige potloodfiguren worden duizenden malen herhaald. Met nauwelijks zichtbare lijntjes en later ook met vetkrijt zijn afbakeningen tussen de verschillende onderdelen aangebracht. Waar er acrylverf is gebruikt, werd het overal

Wat doen we hier?

Ondanks de materiële welvaart en de verworven vrijheden worden veel tijdgenoten gekweld door een existentieel onbehagen. Ook de Terminator van theatergezelschap FC Bergman vindt geen bevrediging in de consumptiegoederen en de oppervlakkige contacten. Hij bokst op tegen verveling en eenzaamheid.

THEATER

In deze woordenloze openluchtvoorstelling schuifelt hoofdacteur **Stef Aerts** tussen afgeleefde sofa's, tafels, stoelen, luchters en een toiletpot uit de kringloopwinkel. Hij lijkt in geen enkel opzicht op de jonge, gespierde Arnold Schwarzenegger, die van op een grote foto de chaotische en bijwijlen surrealistische tafereel gadeslaat. 'De generaties van de jaren tachtig en negentig werden op vele vlakken verwend', stelt **Thomas Verstraeten** vast. Net als de andere spelers volgde hij een toneelopleiding aan de Studio Herman Teirlinck. 'We werden overstelpt met mogelijkheden die ons geluk moesten garanderen, maar we worstelden met zingeproblemen. Wat doen we hier op aarde? Willen we wel de richting uitgaan waarin we door anderen worden geduwd?'

Aanvankelijk wilden de acteurs voortborduren op de drie Terminator films, maar daar

werd van afgestapt toen bleek dat die niet inspirerend genoeg waren. De video's bleven echter binnen handbereik. Het toneelbeeld wordt ook nog steeds gedomineerd door het karikaturaal portret van de bodybuilder.

'Het decor is even belangrijk als de acteurs en de honderd figuranten', licht Verstraeten toe. 'Ook de natuurlijke omgeving beïnvloedt de theaterbeleving. Op het Oerol Festival in het Nederlandse Terschelling troonden we het publiek mee naar het strand. We hielden rekening met de kale, zompige speelveld en de gure weersomstandigheden. Op het domein van Tour & Taxis worden we onvermijdelijk geconfronteerd met de verkeersdrukke van de omgeving en de woontoren van de grootstad.' Dat er niet gesproken wordt, is een bewuste keuze. 'Onze visuele aanpak gaat recht naar het hart. We maken niet de omweg van het brein dat wordt ingeschakeld bij een tekstvoorstelling. Is het niet

de taak van iedere theatermaker om de toeschouwer zo diep mogelijk te raken?'

'De groep werd opgericht daags na de dood van Ingmar Bergman. Een naam was bijgevolg vlug gekozen. Elke krant besteedde toen aandacht aan de Zweedse cineast die cultfilms uitbracht als *Het zevende zegel*, *Wilde aardbeien* en *Scènes uit een huwelijksleven*. Ook hij opteerde voor een traag verloop van het verhaal met lange stiltes die tot nadenken stemmen.' De ruwe scènes in de Terminator trilogie zijn niet schokkerend bedoeld. 'Mooi en goed zijn voor ons geen criteria. Het hoofdpersonage is een depressieve figuur die probeert te overleven door zijn heil te zoeken in allerlei lichamelijke geneugten. Maar hij komt van een kale reis thuis. Veel toeschouwers zullen zich herkennen.' ■ LUDO DOSOGNE

19 TOT 22 SEP · 19.30

Terminator Trilogie

FC Bergman

Brussel, Tour & Taxis, 02 263 03 43

Deze locatievoorstelling wordt gezamenlijk georganiseerd door CC Westrand, CC Strombeek, KVS en Kaaitheater. Figuranten mogen zich nog altijd aanmelden bij extras@kaaitheater.be. Repetities van 16 tot 18 september.

lijnen en kleuren

gelijkmatig aangebracht. De kleuren lijken op en top uitgezuiverd. De vlakken vormen puzzelstukken die passen bij de museummuren hoewel de kunstenaar die nooit gezien heeft. Een reusachtige zwart-wit tekening in de bovenste zaal veroorzaakt een Escher-effect. Dat werk kan op een dubbele manier worden gelezen: in de diepte en in de hoogte. De studenten van zeven Belgische kunstschoolen, die wekenlang intensief aan dit mammoetproject hebben meegewerkt, werden opgeleid door professionele tekenaars uit de Sol LeWitt Studio's. Toch jammer dat na de tentoonstelling alle werken onvermijdelijk verdwijnen. ■ LD

TOT 14 OKT

Colors • Sol LeWitt

Leuven, museum M, www.mleuven.be

© SOTIE SILBERMAN

agenda

PODIUM

THEATER

ZO · 9 SEP · 19.00

Mijn leven langs de poëzie om

Chris Lomme & Geert Waegeman

Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

DI · 11 SEP · 20.00

Gestolen vrouw

Farce Cancan

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

19 TOT 22 SEP · 19.30

Terminator Trilogie

FC Bergman

Brussel, Tour & Taxis, 02 263 03 43

DO · 27 SEP · 20.30

Abigail's Party

Tristero

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO · 27 SEP · 20.30

God van de slachting

NTGent

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

KIDS

ZO · 23 SEP · 11.00

De Gruffalo en zoo (+4j)

ontbijtfilm

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO · 23 SEP · 15.00

De koning zonder schoenen (+3j)

4Hoog

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 23 SEP · 15.00

Rosie en Moussa, de brief van papa (+6j)

't Arsenaal

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 30 SEP · 15.00

Hartekijn (+4j)

TG Schemering

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

HUMOR

WO · 19 SEP · 20.30

Staf Steegmans en de mogelijkheden

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

21 EN 22 SEP · 20.00

Proper blijve

De Komediantenshow

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

Urbanus

21 EN 22 SEP · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

28 EN 29 SEP · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO · 27 SEP · 20.30

Working Class Hero

Nigel Williams

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Gabriel Rios solo (28/9)

SENIOREN

MA · 17 SEP · 15.00

It's a Gas II

Paul Michiels, Jeroen D'Hoe
& Philip Catherine
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 04 04

DI · 25 SEP · 14.00

Paul Severs

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

MU ZIEK

VR · 14 SEP · 19.30

Openingsfeest

met o.a. Tunga Mang Dambe Long,
Maguaré, Mec Yek
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 20 SEP · 20.00

From Madrigal to McCartney

The London Quartet
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

MA · 24 SEP · 20.30

Vaarwel!

Eric & Sanne
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 27 SEP · 20.00

Indaia

Renato Martins
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 28 SEP · 20.00

Kwetsbaar

Liliane Saint-Pierre
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 28 SEP · 20.15

Gabriel Rios solo

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 28 SEP · 20.30

Welkenraedt

Yevgueni
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA · 29 SEP · 20.00

Pyramid Lake

Gabriella Arnon
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 29 SEP · 20.30

Help me make it through the night

Andrea Croonenberghs
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 30 SEP · 11.00

Unforgettable, best of Nat King Cole & Harry Belafonte

Henk De Laet
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

KLASSIEK

VAN 31 AUG TOT 14 SEP

Knockin' on Heaven's Door Klara festival

Brussel, concerten in PSK, Flagey
en de Munt,
www.klarafestival.be

VR · 14 SEP · 20.30

The Organ Project Bernard Foccroulle & Salva Sanchis

Grimbergen, Abdijkerk, 02 263 03 43

ZO · 16 SEP · 11.00

Johannes Brahms 4, 5, 6

Ensor Strijkkwartet
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 16 SEP · 15.00

De voorspelling van de kluzenaar van Tervuren

KlarinetConSept
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

DI · 25 SEP · 14.00

A night at the opera

met o.a. Xenia Konsek,
Daniel Blumental
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 29 SEP · 17.00

Le chat noir qui chante

Elise Caluwaerts & Kim Van Den
Brempt
Drogenbos, FelixArt Museum,
www.festivalvanvlaanderen.be

JAZZ

VR · 21 SEP · 20.15

Nathalie Loriers new Trio

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 26 SEP · 20.30

High Definition

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 27 SEP · 20.00

Tribute to Cole Porter

Wilfried Van Den Brande & Jos Machtel
Quartet
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 28 SEP · 20.00

Frank Vaganée & 2 finalisten Jazz Hoeilaart

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 28 SEP · 20.30

Bram Weijters Quartet

Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

ZA · 29 SEP · 20.00

Loueke Lionel & 2 finalisten Jazz Hoeilaart

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

FI LM

7 SEP TOT 10 NOV

Sehnsucht filmkamer

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 18 SEP · 20.30

De rouille et d'os

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 24 SEP · 20.30

Wuthering Heights

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 25 SEP · 20.30

Cosmopolis

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 25 SEP · 20.30

Code 37

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 28 SEP · 14.00

Tot altijd

Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA · 1 OKT · 20.30

On the road

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Le chat noir qui chante (29/9)

De rouille et d'os (18/9)

Colors, Sol LeWitt (tot 14/10)

Colors (6/9 tot 23/9)

EX PO

1,2,8 EN 9 SEP

Jade Green

Tuin der onlusten
Alseberg, Klutsstraat 24, www.
albalis.be

6 TOT 23 SEP

Colors Street Art

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

15 TOT 23 SEP

Achtste biënnale Crejong Asse

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

25 SEP TOT 7 OKT

Raak Rasa

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

TOT 14 OKT

Colors Sol LeWitt

Leuven, museum M,
www.mleuven.be

TOT 31 OKT

Conscience expo

Halle, Zuidwestbrabants museum
(Kardinaal Cardijnstraat 7),
www.conscienceachterna.be

TOT 31 DEC

Cas Oorthuys - Brussel

1946-1956

Brussel, museum van de Stad Brussel,
Grote Markt

VOR MING

ZO · 9 SEP · 20.00

Lights! Camera! Action!

Jan Verheyen
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 24 SEP · 20.30

Over het verstrijken van de tijd

Paul Van Tongeren
Dilbeek,
kasteel La Motte,
02 466 20 30

DI · 25 SEP · 14.00

Van volkslied naar kunstlied

Wouter De Bruyne
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

WO · 26 SEP · 20.00

Suriname

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

OP STAP

ZA · 1 SEP · 20.30

Vleermuizenwandeling rond de vijvers

Groenendaal,
parking kasteel,
0477 80 68 50

ZO · 16 SEP

Wandel- en fietstocht in het Pajottenland

Levenslust vzw
Sint-Martens-Lennik,
sportzaal Levenslust,
02 568 11 00

TOT 30 SEP

Consciencewandeling

Info Toerisme Halle (Grote Markt 1)
of Beersel (Gemeenteveld 1,
Alseberg),
www.conscienceachterna.be

VA RIA

ZA · 1 SEP · 9.00

Reuzenrit

motortocht door Druivenstreek
Tervuren, Markt, 0496 97 70 48

WO · 5 SEP · 14.00

Boekenkaftdag (6-12j)

Ezelsoor
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

WO · 5 SEP · 14.00

Boekenkaftdag (6-12j)

Ezelsoor
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

7 SEP TOT 11 NOV

Sehnsucht

festival en expo
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

ZA · 8 SEP · 14.00

Boekenkaftdag (6-12j)

Ezelsoor
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

14 TOT 22 SEP

Groeten uit de Reinaertwijk

Wijkproject van Stoep & Drempel
Dilbeek, op locatie, 02 466 20 30

ZA · 15 SEP · 17.30

15 jaar de Boesdaalhoeve

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

21, 22, 23 EN 24 SEP · 19.00

Zielengroeisels

Cirque Végétal
Meise, Nationale Plantentuin,
02 268 61 74

ZA · 29 SEP · 20.00

Vijfde Countryavond

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Uit in de Rand

Op www.uitinderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de Uitdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

www.randkrant.be

Vanaf 1 september heeft RandKrant een gloednieuwe, eigen website met nieuws over het tijdschrift en een aantal extra's. Met de tijd zal dit een mooie aanvulling vormen op ons gedrukte maandblad. Nieuwsgierig? Ga alvast een eerste kijkje nemen.

Lights! Camera! Action! (9/9)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – Uit in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Op zondag 9 september is het Open Monumentendag (OMD). Het grootste culturele eendagsevenement van Vlaanderen is aan zijn 24e editie toe. Dit jaar is het thema *Muziek, woord en beeld*. Zo beland je in erfgoedpareltjes waar kunst en cultuur worden gecreëerd en beleefd.

TEKST Tina Deneeyer • FOTO Filip Claessens

Monumenten vol muziek, woord en beeld

Sint-Niklaaskerk in Drogenbos

Open Monumentendag staat dit jaar helemaal in het teken van cultuur met grote én kleine c', vertelt Liesbeth De Maeyer van het coördinatiecentrum Open Monumentendag Vlaanderen. 'Het kan gaan om ateliers van kunstenaars die op bijzondere plekken ingericht zijn of interessante herbestemmingen, zoals een oud zwembad dat omgevormd is tot een stedelijke academie. Erfgoedzorg op zijn best dus.' Ook heel wat kerken worden op 9 september in de kijker gezet. 'De kerk is een plaats waar mensen ook eeuwen geleden al in contact kwamen met woord, muziek en

beeld, nog voor ze zelf konden lezen of schrijven. Via muziek, woord en beeld beleefden ze hun geloof. Daarom gaat er in heel wat gemeenten speciale aandacht naar muziekinstrumenten en beeldhouwwerken in de kerk.'

'We dringen ook door in de operagebouwen, muzieksalons en privébibliotheken waar de high society aan cultuur deed, ver weg van het gewone volk, maar je kan ook een kijkje nemen in monumenten waar de gewone man aan zijn culturele trekken kwam. In de loop van de 19e en vooral 20e eeuw maakt de hele bevolking kennis met cultuur in volkshuizen, feestpaleizen en cinema's. Door de beschikbaarheid van

meer tijd en middelen voor meer mensen, de evolutie van het kunstonderwijs en het bloeiende verenigingsleven werden cultuur en kunst gedemocratiseerd', zegt Liesbeth De Maeyer.

OMD in de Rand

Open Monumentendag brengt elk jaar een massa volk op de been en dat zal dit jaar niet anders zijn. 'Ons concept blijft na al die jaren aanspreken. Dat heeft veel te maken met de thema's die we nauwgezet uitkiezen. Ook het feit dat er vanuit de gemeenten zelf veel medewerking is, verklaart het succes. We werken elk jaar heel goed samen met de gemeentediensten en verenigingen. Dankzij de vele vrijwilligers kan je in heel wat gemeenten een amusante en leerrijke rondleiding krijgen in de monumenten.'

Ook in de Vlaamse Rand kan je op 9 september in heel wat gemeenten deelnemen aan activiteiten in het kader van Open Monumentendag. In **Drogenbos** kan je het werk van een aantal lokale kunstenaars bekijken. Ze tonen je hun werk en hun atelier. In de Sint-Niklaaskerk kan je terecht voor een rondleiding en een gratis concert van het koor Serenata. Ook het FelixArt-Museum doet mee. Op 9 september mag je er gratis binnen en er is straattheater op de koer van de hoeve. Om zich snel en gemakkelijk van de ene locatie naar de andere te verplaatsen, stelt de gemeente gratis fietsen ter beschikking.

In **Wezembeek-Oppem** staat de Sint-Pieterskerk centraal. Het geklasseerde orgel van Adrianus Rochet uit Nijvel staat na meer dan 25 jaar terug in de kerk en is dankzij een grondige restauratie in al zijn glorie hersteld. Gidsen vertellen je op 9 september alles over de kerk en het orgel. Wie wil horen hoe het klinkt, komt best om 10, 14 of 16 uur naar de Sint-Pieterskerk, want dan geeft een organist een kort recital.

In **Wemmel** wordt het gemeentehuis uitzonderlijk opengesteld voor het publiek. Het zogenaamde Kasteel van Wemmel was ooit een middeleeuwse waterburcht en werd in de 17e eeuw omgebouwd tot lustkasteel. Sinds 1938 doet het dienst als gemeentehuis. De kunstenaars van de E. Laermanskring houden er op Open Monumentendag een tentoonstelling. De Wemmelse Sint-Servaaskerk heeft een prachtig orgel dat je kan gaan bewonderen. Om 16 uur wordt er een recital gegeven. Je kan ook een kijkje nemen in de fraai gerestaureerde 18e eeuwse pastorie, die nu onderdak biedt aan de gemeentelijke academie voor muziek, woord en dans. De huidige indeling en decoraties zijn voornamelijk 18e- en 19e eeuws.

i Meer informatie over de verschillende activiteiten tijdens Open Monumentendag op 9 september vind je op www.openmonumentendag.be

Over mensen en macht

Coalitievorming in de gemeenten

Wie bestuurt de gemeente na de volgende verkiezingen? In de meeste gemeenten is dat al een uitgemaakte zaak. Partijen smeden voorakkoorden en als er zich geen aardverschuiving in het stemgedrag voordoet, is de coalitie al op voorhand gekend. Persoonlijke verhoudingen tussen lokale politici zijn daarbij veel belangrijker dan ideologieën en partijvisies. Overal, behalve in de faciliteitengemeenten.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Onderzoekers Fanny Wille en Kris Deschouwer, allebei verbonden aan de vakgroep politieke wetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel, voerden een diepgaand onderzoek over hoe coalities tot stand komen en bundelden dat in het boek *Over mensen en macht*. Uitgebreide interviews met alle betrokkenen in tien Vlaamse en tien Waalse gemeenten schetsen een beeld over hoe lokale politiek in België functioneert. 'Er gebeurde al heel veel onderzoek naar verkiezingen', vertelt Fanny Wille. 'Maar vooral naar de nationale politiek en veelal kwantitatief onderzoek. Wij wilden het lokale niveau onder de loep nemen op een kwalitatieve manier. Waarom ontstaat een coalitie? Wat bepaalt de keuze?'

Persoonlijke verhoudingen

Twee opvallende resultaten blijven de onderzoekers bij. 'Dat een coalitie heel sterk bepaald wordt door persoonlijke verhoudingen, veel meer dan partijstandpunten en ideologieën', zegt Kris Deschouwer. 'Voor de hand liggende coalities worden niet gevormd omdat twee hoofdrolspelers niet door dezelfde deur kunnen. Over inhoudelijke meningsverschillen kan men heen stappen, over persoonlijke strubbelingen niet. In de nationale politiek is dat anders. Ministers die elkaar niet kunnen luchten, kunnen best in dezelfde regering zitten. Daar overheersen partijvisies wel. Een ander opvallend verschil is dat op gemeentelijk niveau alle lijsten willen meebesturen. Op nationaal niveau kan een partij bewust kiezen voor de oppositie, in een gemeente komt ze daar meestal tegen haar wil terecht.'

Absolute meerderheid

Die principes gelden in heel het land, al moet er in de helft van de gemeenten gewoon geen coalitie gevormd worden omdat er één lijst een absolute meerderheid heeft. Ook in de meeste faciliteitengemeenten in de Rand is dat het geval. Vooral in Kraainem en Wezembeek-Oppeem staan de Franstalige eenheidslijsten lineair tegenover Vlaamse lijsten en is er een Franstalige absolute meerderheid. 'De uitslag staat ook hier grotendeels op voorhand vast. Is dat een aanslag op de democratie? Neen, want het is de kiezer die het zo wil', stelt Deschouwer. 'Het heeft ook voordelen: hoe minder partijen, hoe duidelijker de keuze die de kiezer moet maken. En hoe meer partijen, hoe moeilijker het is om een coalitie te vormen.'

Wel principiële tegenstellingen

Anders dan in de rest van het land, spelen nationale thema's in de Rand wel een rol. 'Hier houden lijsten vast aan hun principiële tegenstellingen en inhoudelijk botst het wel, op dat vlak is de Rand dus een uitzondering. Dat hoeft niet te verbazen: het Belgische verhaal leeft hier meer dan elders, de taalgrens is er poreus en de conflicten borrelen op.'

Lokale partijprogramma's streven in grote mate hetzelfde na: het algemeen belang van de gemeente. 'Een gemeentebestuur is vooral een ondergeschikt en uitvoerend bestuur', vertelt Wille. 'Er is weinig ruimte om van mening te verschillen. Er kan al wel eens gediscussieerd worden over ruimtelijke ordening of andere thema's, maar grote ideologische clashes over - ik geef maar een voorbeeld - de sociale zekerheid zijn er niet.' Ook dat durft in de Rand al eens te verschil-

len. Daar worden de beleidsbeslissingen door de twee taalgroepen tegen het licht gehouden en gecontroleerd op hun communautair evenwicht.

WIN

het boek *Over mensen en macht* van Fanny Wille en Kris Deschouwer door een mail te sturen naar randkrant@derand.be.
We geven er 5 van weg!

EN Coalition-building in the municipalities

What the political landscape will look like in most municipalities after the forthcoming local elections is an open-and-shut case. Parties forge preliminary agreements and, providing there is no major voting behaviour shock, the coalition is already known in advance. This means personal relationships between local politicians are much more important than ideologies and party stances. It is the same story all over the country - except in municipalities with language facilities. Fanny Wille and Kris Deschouwer from the Vrije Universiteit Brussel have done some research into how municipal coalitions are formed. 'All lists are keen to participate in the municipal governing process. A party may freely opt for the opposition at national level but tends to do this begrudgingly at local level'. Another striking observation is that unlike elsewhere in the country national issues actually come into the picture in the Rand.

Natuur in plaatjes

Nog tot 21 september kun je in Meise op zoek naar strips in de natuur en naar natuur in de strips. Op tien plaatsen in drie natuurgebieden vind je informatieborden die de wereld van stripverhalen en natuur samenbrengt. Geef je antwoord op de tien niet zo makkelijke vragen, dan win je een leuke prijs. Allen daarheen, te voet of met de fiets.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Je zou het misschien niet direct zelf bedenken, maar Natuurpunt Meise en de Stripbibliotheek Meise leggen een stevig verband tussen de gemeentelijke natuur en de wereld van de strips. Aan de hand van de tekeningen van bekende striptekenaars kom je over beide thema's meer te weten en wordt beroep gedaan op je brede natuur- en stripkennis om aan een wedstrijd deel te nemen. Via het af te leggen parkoers kom je in contact met de natuurgebieden die Natuurpunt Meise beheert en waar je veel soorten planten en dieren terugvindt. Aan elk infobord in de natuurgebieden ontdek je een bladzijde uit een stripverhaal met daarin een link naar de natuur waardoor je ook iets meer te weten komt over de natuur die je ziet.

Een voorbeeld? De overbekende Guust Flater van tekenaar Franquin heeft weer eens iets uitgevonden: een grasmachine die de madeliefjes en andere bloemen spaart. Voor Natuurpunt Meise een gelegenheid om stil te

staan bij het beheer van graslanden en weiden in haar natuurgebied van de Birrebeekvallei. Ze koppelt er meteen een vraag aan die enkel kan worden opgelost door de meest alerte deelnemers. Waag je kans en test je kennis ter zake.

Drie lussen

Er zijn drie wandellussen. Eén vertrekt aan de kerk van Sint-Brixius-Rode, een aan de sport-schuur in de Driesstraat in Wolvertem en een aan het kerkhof in de Oppemstraat in Wolvertem. Zo wandel of fiets je volledig op je eigen tempo naar respectievelijk de natuurgebieden **Birrebeekvallei**, **Wolvertemse Beemden** en het **Land van Oppem**. Dat zijn klinkende namen voor diegenen die er al op bezoek zijn geweest en er ongetwijfeld al mooie natuur hebben ontdekt. Voor de anderen is dit een uitstekende gelegenheid om kennis te maken met dat indrukwekkende Wolvertemse en Oppemse groen. Je dompelt je onder in meer dan vijftig hectare topnatuur waar je ogen tekort

komt om alle planten en dieren te observeren. Bovendien staat het Birrebeek natuurgebied bekend om zijn uitdagende omloop met oefeningen waar je je kracht kunt meten met dieren die ter plaatse aanwezig zijn. Nog een troef daar is het natte bos waar je heerlijk doorheen kunt wandelen en misschien het geluk hebt op een ree te stoten. De Wolvertemse Beemden liggen in een prinsheerlijke omgeving te midden van kastelen, koninklijke dreven en een bruisend poellevan. In het Land van Oppem ontdek je hoe de natuur een recent gekapt bos herovert met een uitbundige plantengroei vol bloemen en zoemende insecten. Op het nog aanwezige dode hout leven talloze zwammen en paddenstoelen die zorgen voor verdere afbraak.

Daarbovenop en tussenin heb je uiteraard de boeiende landschappen die de gemeente rijk is en die het ontdekken waard zijn. Ook op de verbindingswegen tussen deze drie natuurgebieden valt er immers heel wat natuur te zien in de wegbermen of aangrenzende bos-

Toen de broeder van liefde van het vijfde leerjaar mij meer dan drie decennia geleden met strenge blik voor de klas riep voor mijn spreekbeurt over de vakantie diste ik een straf verhaal op over hoe onze familie, mama, papa en vier kinderen, volgepropt in een VW Variant, langzaam over tweebaanswegen richting zuiden trokken, naar een land waar de appelsienen aan de bomen groeien, waar de zee zich golf na golf oorverdovend op de woeste kusten te pletter slaagt.

Over cocktail moragas ook, cava met aardbeien, waarvan mijn zus zo vrolijk werd, over mijn broer die in een avondlijke corrida de plaatselijke Miel Puttemans klopte in een nieuwe recordtijd, over die andere broer die sierlijk van hoge rotsen in zee dook en zo lang onder water bleef dat mijn mama ongerust over de golven tuurde. 'Oef, hij komt boven.' Hoe we de eerste keer inktvis aten en met blauwe tong *gracias* prevelden voor al dat lekkers. Hoe ik, snorkel tussen de tanden, gefascineerd werd door dat kleurrijke leven onder water. Een wonderlijk aquarium, maar eentje die je niet in de winkel vindt.

Ik vertelde en vertelde, en vertelde. Ik overdreef over de grootte van de vissen en de planten, over de magische kleuren in die waterrijke onderwereld, ik ging zo op in mijn verhaal dat ik bijna een haai had gezien. Maar het wonder gebeurde. Ik kreeg mijn klasgenoten, kampioenen in rumoer, stil. Sommigen monden vielen open, een enkeling zweefde mee op mijn baren van fantasie. De broeder brak mijn verhaal abrupt af, anders was ik zeker doorgegaan. Enkele seconden muisstil was het tot - eerst schuchter dan krachtig - een applaus losbarstte. Bravo. Enkele jongens floten op hun vingers, in een aantal ogen zag ik een spatje jaloezie. Uit mijn roes gehaald, stapte ik verwaasd terug naar mijn plaats. Had ik dit verhaal verteld? Ja, ik had dit verhaal verteld en voor de eerste keer zo duidelijk de kracht van de verbeelding gevoeld. Maar nu was het tijd voor de tafels van vermenigvuldiging, vond de broeder.

Toen het hem later ter ore kwam dat ik mijn verhaal stevig had aangedikt en hier en daar zelfs iets had verzonnen, veranderde hij mijn negen voor mijn spreekbeurt in een nul. 'Je hebt ons voorgelogen; dat kan niet.' 'Maar, bijna iedereen vond het een mooi verhaal.' 'Nee, je krijgt een nul en daarmee basta. De broeder is de baas.' 'Maar, ik had ook het verhaal kunnen vertellen van hoe mijn goede vriend en ik thuis braafjes de Olympische Spelen naspeelden. Een kei om te kogelstoten, een tak om te speerwerpen, een zandbak om ver te springen. Petards om het vuurwerk van de afsluitende ceremonie na te bootsen. Of, om de loopwedstrijden spannend te houden, reggaemuziek, en een bal aan de ene brug in de rivier gooien, sprinten en hem aan de volgende brug proberen uit het water te vissen. Jawel, broeder, een nieuwe Olympische discipline.' En gelukkig hadden we een familiepak aan ballen, want een op de twee keer dreef de bal aan de tweede brug buiten ons bereik verder. 'Ik had kunnen vertellen over hoe we op bivak gingen en vroegtijdig moesten terugkeren omdat we een luizenplaag niet onder controle kregen. Of ...' 'Genoeg, Selleslach. Genoeg. Het blijft een nul.' Daar stond ik. Van een negen naar een nul. Hier klopt iets niet, wist ik toen, maar wat? Nu weet ik dat het best kan zijn dat je in het leven naar een negen of - in een toevallige zelfverzekerde bui - zelfs naar een tien wil streven, maar sindsdien streef ik soms ook naar een nul.

TEKST Geert Selleslach

sen en graslanden. Zo sla je vele vliegen in één klap en heb je er enkele toffe gezinsmiddagen bij. Je hebt nog een drietal weken tijd om er zelf op uit te trekken en je gezinsleden hun kennis te prikkelen. De infoborden zullen nog wat langer blijven staan zodat je er na eind september ook nog terecht kunt, maar dan is de wedstrijd afgelopen.

Het vijftien kilometer lange parkoers, bestaande uit drie aparte, niet met elkaar verbonden lussen die je al of niet ineens aflegt, samen met het wedstrijdformulier en de tien vragen kun je downloaden op www.natuurpunt-meise.be of op <http://www.stripbib.be/web-site/2012/natuur.htm>. De antwoorden moet je digitaal binnensturen tegen uiterlijk 25 september. De winnaars krijgen een mailbericht toegestuurd. Veel plezier en succes ermee!

KAART

Topografische kaart:

NGI 23/7-8 (schaal 1:20.000)

'Tafeldruif is dikker en voller van smaak', kopte een krant eind juli. Door het wisselvallige weer begon de verkoop van de druif tien dagen later dan anders. Het is één van de harde factoren waarmee telers uit deze arbeidsintensieve sector rekening moeten houden.

TEKST Gerard Hautekeur FOTO Filip Claessens

Opvolgi

Filip Dewit uit Overijse vierde midden augustus het honderdjarige bestaan van zijn familiebedrijf. Recent stapte met zoon Koen de vijfde generatie in het bedrijf. Dewit behoort tot het selecte groepje van de nog dertig professionele druiventelers. 'Er heerst grote onzekerheid over het voortbestaan van de druiventeelt in de streek. Van de dertig professionele druiventelers hebben er twintig geen opvolger. Als je niet in de sector bent opgegroeid, is het haast onmogelijk om een dergelijk ambachtelijk en arbeidsintensief bedrijf over te nemen.' Met zijn vijftig serres op een oppervlakte van $\frac{3}{4}$ ha rekent Filip zich tot de grote telers in de druivengemeenten Overijse, Hoeilaart, Huldenberg en Duisburg.

Ambachtelijke teelt

De overgrootvader van Filip begon met één serre. 'Met de opbrengst van die ene serre moest je de bouw van de volgende serre financieren. Op tien jaar tijd beschikte hij over tien serres. Almaar meer bewoners schakelden toen in hoofd- of bijberoep over op de winstgevende druiventeelt. Eind jaren 50 waren de hoogdagen voor de druiventelers. Nadien kwam de grote terugval. Na de openstelling van de Europese grenzen stortte de prijs in; er kwam abrupt een einde aan de uitvoer van de tafeldruif. In de jaren 70 kreeg de sector opnieuw rake klappen door de oliecrisis.

natuurlijk

Kleurrijke schotel

Op vele plaatsen in het land vind je nu de heel mooie en soms indrukwekkend grote zwavelzwam op onder meer eik, tamme kastanje, populier, wilg, robinia en dergelijke. De schotelvormige, tot één meter hoog boven elkaar geplaatste zwammen zien er werkelijk indrukwekkend uit. De zwavelgele tot orangerode kleur levert mooie beelden op in de al wat tanende natuur die nu stilaan opschuift richting herfst. De schotels kunnen een diameter halen tot een dertig centimeter, waardoor ze erg afsteken tegen de grijze takken of stammen van de bomen.

De zwavelzwam is een parasiet die de gastheer langzaam maar zeker naar de dood leidt. Het kan echter meer dan twintig jaar duren vooraleer een robuuste boom het loodje legt. Intussen is die interessant voor allerlei kevers en andere insecten die er gebruik van maken naarmate het aftakelingsproces vordert. Dat komt dan weer ten goede aan boomkruipers, spechten en allerlei andere insectenetende vogels die maar al te goed weten dat daar wat te rapen valt. Dit voorbeeld toont aan dat het denken in termen van nuttig of schadelijk achterhaald

is. Ook de parasitaire zwavelzwam heeft een belangrijke ecologische functie en we mogen dus heel blij zijn dat ze bestaat en misschien zelfs in onze tuin voorkomt. Het is een mooi en indrukwekkend natuurelement dat alle redenen van bestaan heeft. Bedenk ook dat de boom meestal al verzwakt is vooraleer hij wordt aangetast door de zwam. Zo helpt deze laatste als afbreker mee om zieke exemplaren op te ruimen en plaats te maken voor gezondere bomen in de buurt. Als je het zo bekijkt, helpt de zwam mee aan een gezonder bomenbestand en wie kan daar tegen

5 En de boer, hij ploegde voort

ng is een pijnpunt

De torenhoge energiekosten om de serres te verwarmen, betekende de doodsteek voor een groot aantal telers', vertelt Filip Dewit. Hij is dan ook bijzonder opgetogen dat zijn zoon Koen in het bedrijf stapt. 'We hebben hem het geloof in de toekomst van de druiventeelt meegegeven. Jongeren raken ontmoedigd als ze hun ouders alleen maar horen klagen en zagen over de teelt.'

'We telen de tafeldruif op een ambachtelijke manier. Het snoeien van de takken, het aanbinden, het verwijderen van okselscheuten en het uitdunnen van de druiventrossen gebeurt volledig met de hand. Alleen het klimaat en de temperatuur in de serre worden met de computer gestuurd. Die manuele teelt in verwarmde serres zorgt voor een kwalitatief product dat een Europese erkenning kreeg, het zogenaamde BOB-label (Beschermde OorsprongsBenaming).'

Markten

'De Vlaams-Brabantse tafeldruif is van prima kwaliteit: krokant, sappig en zoet van smaak. Typisch is het laagje dons op de druif.' Filip geeft grif toe dat ze een luxeproduct telen dat drie tot vier keer duurder is dan de buitenlandse druiven. 'Wij kiezen resoluut voor de thuisverkoop en de verkoop op de markten, onder meer in Merchtem, Londerzeel, Jette, Aalst, Ternat, Geraardsbergen, Heist-op-den-Berg, Mortsel en Lier. Van half juli tot midden

november vindt de wekelijkse verkoop van druiven plaats. Met vele klanten hebben we een vertrouwensband opgebouwd, ze kopen bijna blindelings. We moeten zorgen voor een goede spreiding van ons aanbod over de hele verkoopperiode. De jaarinkomsten uit de druiventeelt moet je verwerven tijdens die vier maanden.'

De periode van de verkoop is voor het gezin Dewit de meest arbeidsintensieve tijd. 'We zijn dan zeven dagen op zeven in de weer. Iedereen wordt ingezet, zowel voor de pluk van de druiven, de verkoop thuis als op de markten. We beperken ons bewust tot vijftig serres omdat dit de maximumcapaciteit is die wij aankunnen. Mijn vader werkt nog actief mee, mijn zoon draait mee en mijn vrouw doet de administratie en de boekhouding.'

Biologisch

Filip Dewit wijst erop dat er bij de druiventeelt geen pesticiden worden gebruikt, enkel biologische bestrijdingsmiddelen en dan nog alleen op het moment dat er schadelijke insecten aanwezig zijn. 'Gewoon sproeien met water is al een zeer effectief preventiemiddel tegen insecten. Mijn grootste kopzorg zijn de energieprijzen. In 1985 hebben we een verwarmingsketel gebouwd op steenkool, naast de stookolieketel. Eigenlijk is de zon onze baas. Als er meer zon is, gaan de knoppen van de serreplant sneller bloeien, rijpen de druiven

vlugger en is er bovendien minder energie nodig. Op termijn is zonne-energie een alternatief voor de dure stookolie.'

i Gebrek aan grond, opvolging en specialisatie zet de landbouw in de Vlaamse Rand onder druk. In onze reeks *En de boer, hij ploegde voort* geven we een staalkaart van de sector.

FR La succession est un point névralgique

Le manque de terrains, de successeurs et de spécialisation met la pression sur l'agriculture dans le Vlaamse Rand. En effet, assurer la succession dans le secteur des cultivateurs de raisins est un problème délicat. 'Il règne une grande incertitude quant à la pérennité de la culture du raisin. Vingt cultivateurs sur trente cultivateurs professionnels n'ont pas de successeur. Si vous n'avez pas grandi dans ce milieu, il est pratiquement impossible de reprendre une telle exploitation artisanale, qui exige un travail intense', dit Filip Dewit d'Overijse, qui s'estime heureux que son fils Koen sera la cinquième génération de cette exploitation familiale centenaire. La période de la vente (de la mi-juillet à la mi-novembre) est la période où l'intensité de travail est la plus forte. 'Alors, nous sommes sur la brèche sept jours sur sept. Tout le monde est réquisitionné.' Le raisin de table est vendu chez l'agriculteur et sur les marchés.

zijn? Laat de aangetaste boom ook zo lang mogelijk staan. Het is pas vanaf een zekere leeftijd en vanaf het moment van verzwakking dat hij vanuit ecologisch standpunt heel interessant is. Dan leven het meeste insecten en vogels op de boom of in de onmiddellijke buurt ervan, en dat is een opsteker. Het is vergelijkbaar met het dode hout in het bos dat ook meer leven brengt dan in een bos waar het dood hout wordt opgeruimd.

Als je zo'n zwavelzwam ziet, kun je hem bewonderen, koesteren, betasten, er foto's van maken en zoveel meer dingen, maar laat

ze alsjeblieft hangen. Ook als ze op het einde van haar leven verschrompelt en uiteenvalt. Haar opeten is geen goed idee omdat ze niet zo smakelijk is. Al te dikwijls zie je voortijdig vernielde exemplaren, meestal afgebroken. Daar heeft niemand wat aan, ook de boom niet. Je gaat er het leven van deze laatste niet mee verlengen want de zwamvlok zit onder de schors en ze leeft gewoon verder. De zwavelzwam die we zien, is slechts een soort bloeiwijze van de vlok die verder onzichtbaar op de boom aanwezig blijft.

TEKST Herman Dierickx

1 Ateliers in de Rand

‘Porselein is het witte goud’

In de Rand wonen en werken de meest uiteenlopende kunstenaars en ambachtsmensen. Ze werken in ateliers van alle vormen en stijlen. In onze nieuwe reeks *Ateliers in de Rand* tonen we de variatie, proeven we de sfeer, zien we wat er gebeurt. Keramiste Mia Bogaert van het atelier Ise.Dase in Beigem bijt de spits af.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

We komen binnen via de galerij waar een staalkaart van het werk van Mia Bogaert en haar man Bruno Van Ranst staat uitgesteld. Beelden, kommen, juwelen, bekers, ... Het keramistenduo laat zien dat je met klei en porselein veel meer kanten op kunt dan een leek vermoedt. ‘Dat is net zo leuk aan ons materiaal: je kunt de mensen verstoeld laten staan van de mogelijkheden. Doorgaans denkt iemand bij keramiek aan potten draaien of beelden boetseren. Uiter-

aard doen we dat hier. Maar er is nog zoveel meer.’ Wat zoal, toont Mia ons in het grote atelier achter de winkel. Op de rekken staan allerhande werken te drogen. Grote, grappige beelden van Bruno, een realistisch portret (een mannenhoofd in klei), potten in alle mogelijke groottes en vormen, een tafelblad met daarin twee koffiekopjes uitgewerkt. Maar er liggen ook piepkleine schelpjes van porselein. Het is de nieuwe collectie van Mia, die in de loop van september in de winkel moet liggen.

Kleine dingetjes

Links achteraan in het atelier heeft Mia Bogaert haar werkhoek. ‘Een kleinere plek dan Bruno, want mijn sieraden zijn ook kleine dingetjes’, glimlacht ze. ‘Als je met porselein werkt, heb je een propere werktafel nodig. Omdat het materiaal zo delicaat is, zie je er elk vuiltje in. Dat wil niet zeggen dat een juweel geen enkele onregelmatigheid mag hebben. Je mag eraan zien dat het handwerk is.’ Ze toont de vormen en de malen die ze voor haar collectie heeft gemaakt. De inspiratie voor de ronde en ovale schelpachtige vormpjes kreeg ze tijdens een vakantie in Frankrijk. ‘Ik liep over het strand en zag overal prachtige schelpen liggen. In mijn vorige reeks heb ik voornamelijk met porseleinen parels gewerkt, dus nu wou ik iets anders. Ik was op zoek naar zuivere vormen en zo kwam ik bij de schelpjes uit. Natuurlijk imiteer ik de schelpen op het strand niet. Ik refereer er alleen naar. Schelpen zijn mooi, delicaat, verfijnd en toch zijn ze sterk genoeg om de kracht van de zee te trotseren. Ik zag veel overeenkomsten met porselein.’

Mia Bogaert vult een kleine mal, waarin een aantal schelpvormen zijn uitgespaard, met gietporselein. ‘Dit is wit porselein’, legt ze uit. ‘Dat kun je achteraf nog bewerken. Je kunt het glazuren, roken of erop schilderen met een penseel. Je kunt ook gekleurd porselein gebruiken.’ Het overtollige porselein giet ze weer weg, zodat je de uiteindelijke vormen al te voorschijn kunt zien komen. ‘Voor ze uit de mal kunnen, moeten ze lichtjes drogen. Je kunt de lucht haar werk laten doen, maar als je het vooruit wilt laten gaan, zoals nu, kun je de brander gebruiken.’ De keramiste haalt een grote gasbrander te

EN ‘Porcelain is white gold’

The Rand is the home and workplace of a very mixed bag of artists and craftspeople. In our new series *Workshops in the Rand* we demonstrate the variety, soak up the atmosphere, and check out what is going on. The ceramic artist Mia Bogaert from the Ise.Dase workshop in Beigem mainly works with porcelain. ‘What I love about porcelain is its delicate beauty and its surprisingly huge versatility. You can make

it thin enough for light to shine through. This is why it has been called white gold.’ Bogaert likes to make stories up about her jewellery. Her new series is based on a story about shells on the seashore. ‘I was running across a beach, where I saw lovely shells lying all around. Shells are beautiful, delicate and elegant and yet they are strong enough to resist the sea. They resemble porcelain in so many ways.’

Vormen en kleuren in alle geuren

Vandaag kan je de **tomaat** (*lycopersicon esculentum mill*) niet uit onze keuken wegdenken. Dat is lang anders geweest.

Oorspronkelijk was de tomaat terug te vinden in het Andesgebied van Peru, waar ze door de Inca's werd geteeld. Toen was ze nog niet rond en/of rood, maar gelig met de meest ongelijke vormen. Door de jaren heen ging men bewuster selecteren op diverse vormen en werd de plant na enige tijd - eerst als sierplant - naar andere landen ingevoerd waaronder ook Europa. De Engelse en Nederlandse benaming is ontleend aan het Azteekse *tomatl*, maar toen de planten door de ontdekkingsreizigers naar Europa kwamen, gaf men er hier eerst nog de naam *goudappel* aan. De Fransen verbeterden het tot *pomme d'amour* en prezen haar als afrodisiacum, in het Duits sprak men over *liebesapfel*, de Italianen maakten er *pomodori* van. Vanaf het einde van de 18e eeuw begon de tomaat aan een flinke opmars in de keukens van de Middellandse Zee. In het bijzonder bij de Italianen die de vrucht in hun culinaire tradities integreerden.

Gezond

De tomaat is een meerjarige, kruipende plant, die als éénjarige wordt geteeld. Hij behoort tot de nachtschadefamilie. Dat wil zeggen dat het blad en de stengel giftig zijn, net zoals bij de aardappel, aubergine en paprika. De vormen van de vruchten zijn erg verschillend en kunnen de meest bijzondere kleuren aanemen. Rood, geel, oranje, gestreept en ja zelfs groene variëteiten zijn bekend.

Rode tomaten hebben hun kleur te danken aan een natuurlijk pigment lycopene. De stof behoort tot de groep van de carotenoïden en staat bekend als een krachtige antioxidant. Het zou bescherming bieden voor hart- en bloedvaten en bepaalde vormen van kanker. Lycopene wordt makkelijker opgenomen in de bloedbaan als de tomaten worden gekookt met bepaalde oliën, bijvoorbeeld olijfolie. Maar tomaten bevatten nog andere bestanddelen die van haar een gezonde groente maken. In honderd gram rauwe tomaten zit maar liefst vijftien gram vi-

tamine C. Eet liever geen onrijpe, groene tomaten, want die bevatten de natuurlijke gifstof tomatine en in grote hoeveelheden kan deze stof koorts, slaperigheid, lusteloosheid, buikpijn, diarree en misselijkheid veroorzaken.

Tomaten kweken is gezond, makkelijk en leuk. Helaas hebben we niet het meest ideale klimaat, maar met een beetje geluk kun je tomaatjes oogsten die veel lekkerder zijn dan die uit de winkel. Wie in het bezit is van een eigen moestuin weet hoe leuk het is om zelf groente te zaaien in volle grond, te verzorgen, te oogsten en te eten. Het kweken kan ook in kassen of serres of in een pot op het terras kunnen tomatenplanten goed gedijen en voldoende rijpe en smakelijke vruchten leveren. Groenten uit eigen tuin hebben meer smaak dan die van het schap in de supermarkt.

Grote variatie

Tomaten kunnen op oneindig verschillende manieren worden bereid en verwerkt. Gewoon koud en rauw in een zomerse salade, maar ook warm in soepen en sauzen, gevuld of gegrild, geperst als sap... De toepassingen zijn ontelbaar. Kokkin José Huygh van Taverne 't Korenveld in Vlezenbeek maakt haar tomatensaus door eerst een ajuintje te blancheren met olijfolie, waarna ze er fijne wortels, prei, courgette, bieslook en peterselie fijngesneden bijvoegt. Daarna de verse tomaten in de blender mixen en met een beetje witte wijn bij de rest van de groenten voegen, gekruid met tijm en laurier, peper en zout. Ondertussen wordt verse vis in visfumet gekookt, alsook de tagliatelli. De lekkere saus wordt daarna op de vis geserveerd.

TEKST Anne Baekens

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek *kwestievensmaak*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met chef-kok José Huygh van Taverne 't Korenveld in Vlezenbeek over haar lekkere kabeljauw met tagliatelli en verse tomatensaus. Het restaurant ligt in het midden van de velden en je kunt er ook op terras in de tuin eten. 't Korenveld, Herdeweg 9 in Vlezenbeek, 02 569 26 02.

voorschijn en beweegt de vlam over haar werk verscheidene keren heen en weer. Als de schelpen droog genoeg zijn om zonder scheuren uit de mal te komen, maar nog niet lederhard, zijn ze ideaal om verder te bewerken. 'Dan snij ik oneffen randjes eraf met een mesje en maak ik gaatjes in de hangers. Dat lukt in een later stadium niet meer, want dan breekt het porselein.'

Elk ding zijn verhaal

Mia Bogaert verzint graag een verhaal bij haar juwelen. 'Zomaar rijgen om te rijgen heeft weinig zin', zegt ze. Ze toont de ring die ze zelf draagt. 'Die vertelt iets over mij. De porseleinen parel verwijst naar wat ik doe. En de Braziliaanse halfedelsteen duidt op mijn afkomst, want ik ben half Braziliaans.' Ook de manier waarop de zilverdraad is gedraaid, heeft een link met het land van haar vader. 'Hij heeft de vorm van een typisch Braziliaans taartlepelje.'

Voor de nieuwe reeks bouwt ze voort op het verhaal van de schelpen en de zee. 'Ik hou van porselein, precies omdat het delicaat en mooi is en je er toch veel mee kunt. Je kunt het zo dun maken dat het licht erdoor schijnt. Daarom wordt het al eens het witte goud genoemd.' Wanneer de schelpvormen klaar zijn, gaat het zoekproces voort. 'Er zullen eenvoudige hangers bij zijn die uit één schelp bestaan, maar ik wil ook vormen combineren, aan elkaar zetten en zo dan weer hangers, oorkingen en ringen samenstellen.

Roger Van Vooren (56) is een freelance fotograaf uit Zaventem. Naast de surrealistische en melancholische reeks *Onderweg* - postkaarten met een hoek af, noemt hij ze zelf - maakt Roger ook sobere, indringende portretten. Hij heeft meerdere expo's in België op zijn actief en werd recent gevraagd als setfotograaf voor een nieuwe Vlaamse film. Roger blijft onderweg, zijn foto-credo blijft onveranderd: minder is meer.

www.rogervanvooren.com

Exporteur entomoloog

Hij werd geboren in Poerworedjo op het eiland Java. Bij zo'n naam dromen wij van vrouwen, drank en buikdansen. André behield zijn nuchterheid en schopte het met talenkennis en ondernemerszin tot exportspecialist. TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Geen uitdaging is hem te veel. 'Nu ik met pensioen ben, lees ik over genetica en insectenkunde.' Een naslagwerk over entomologie, dat lijkt ons zwaar te verteren, maar bij André gaat het vlotjes binnen. Op deze 83-jarige Nederlandse Belg zit wat roest, zijn tred is vertraagd door drukbeleeft jaren, maar zijn verstand is scherp. Bij elke intellectuele uitdaging steekt een voelspriet uit. Naast het beestjesboek prijkt in de ladekast *Genetics of Original Sin* van de Antwerpse Nobelprijswinnaar Christian De Duve. Ik zet me schrap voor een gesprek op niveau. Zo lang mogelijk aanklampen, denk ik, en af en toe gewoon ja knikken.

Indonesië

André werd als Andreas geboren in 1929 in

het dorp Poerworedjo in Midden-Java. Zijn Nederlandse ouders waren een lerarenkoppel in een tijd dat er in Nederland nog te veel leerkrachten waren. Ze gingen in op het aanbod om in kolonie Indonesië aan de slag te gaan. Ze bleven er van 1926 tot 1932, om dan naar Amsterdam terug te keren. 'Mijn vader kon er een geweldige baan krijgen als hoger kaderlid. Mijn moeder heeft haar hele leven heimwee gehad naar Indonesië', zegt André. Hij begrijpt waarom. 'In 1996 en 1997 ben ik teruggekeerd. Het land is van een adembenemende schoonheid. De natuur is er heel vruchtbaar, dankzij de vulkanische grond. Ik was daar toen de Merapi uitbarstte. Met mijn gids zijn we langs de veilige kant de vulkaan opgeklommen, zodat we de erupties van vlakbij konden zien. Elke acht seconden volgde een uitbarsting. Fascinerend!'

MOOIESTE PLEK IN INDONESIA

Palembang, Sumatra.

MOOIESTE HERINNERING

Vulkaanuitbarsting van de Merapi.

GROOTSTE INDONESIA

Soekarno, eerste president van de republiek Indonesië.

DE Exporteur / Entomologe

Er wurde in Poerworedjo auf der Insel Java geboren. Bei einem solchen Namen träumen wir von Frauen, Drinks und Bauchtanz. André hat sich seine Nüchternheit bewahrt und es dank Sprachkenntnis und Unternehmergeist zum Exportspezialisten gebracht. Keine Herausforderung ist ihm zu viel. 'Ich bin jetzt im Ruhestand und lese über Genetik und Insektenkunde.' Ein Nachschlagewerk über Entomologie scheint uns schwere Kost zu sein, doch André verinnerlicht es im Nu. Dieser 83-jährige niederländische Belgier aus Beersel ist zwar schon etwas angerostet, sein Schritt hat sich durch intensive Jahre etwas verlangsamt, aber sein Verstand ist scharf. Seine Erinnerungen bringen alles Mögliche zusammen. Bei mir ist vor allem haften geblieben, dass dieser Abenteurer über die Nederlands Export Combinatie, eine Dachorganisation für exportorientierte Unternehmen, eine ganze Reihe von Organisationen in einer Vielzahl von europäischen Ländern und weit darüber hinaus vertreten hat.

Beersel

Zijn herinneringen vliegen alle kanten op. Ik onthoud vooral dat de avonturier via de Nederlandse Exportcombinatie, een koepelorganisaties voor exportgerichte bedrijven, tal van organisaties vertegenwoordigde in vele Europese landen en ver daarbuiten. Op zijn vierentwintigste behartigde hij de belangen van een honingbedrijf. In Congo leerde hij Louis Waleffe kennen, directeur van Union Minière, en generaal Léon Pétillon, die nog minister van Koloniën was in de regering Gaston Eyskens, in 1958. Via één van de exportbedrijven kwam hij in België terecht. 'Nooit ga ik terug naar het gespannen Nederland', zegt hij zelfverzekerd.

Via een Brusselse vrijgezellenclub leerde hij zijn vrouw Nicole kennen, die hij duidelijk bewondert: 'Zij is Française en wiskunde-lares. Op Nederlandstalige bodem weigert ze één woord Frans te spreken. Klasse! Ze speelt klavecimbel en orgel en organiseert concerten in onze huiskamer.' Het koppel op leeftijd woonde lange tijd in een villa in Sint-Genesius-Rode, maar toen zoon en dochter het huis hadden verlaten, zochten ze een optrekje op maat en vonden dat in Beersel. 'Het is hier heerlijk wandelen tussen al die planten en bloemen. Ik doe ook aan botanie, weet je?' Tijd om naar huis te gaan, bedenk ik mij.